

NACRT

**STRATEGIJA RAZVOJA SPORTA U OPŠTINI BUDVA
ZA PERIOD 2024 – 2028**

Budva, 2024. godine

S A D R Ź A J

1. UVOD	1
1.1. Zašto nam treba dokument	4
1.2. Metodologija izrade strategije	5
1.3. Pravni i strateški okvir.....	6
2. VIZIJA I MISIJA STRATEGIJE RAZVOJA SPORTA	10
2.1. Vizija sporta u Budvi do 2028. godine.....	10
2.2. Misija sporta u Budvi do 2021. godine.....	10
3. ANALIZA STANJA	11
3.1. Demografski podaci.....	11
3.2. Takmičarski sport.....	13
3.2.1. Sportske discipline.....	13
3.2.2. Sportski klubovi.....	14
3.2.3. Žene u sportu.....	22
3.2.4. Stručni kadar u sportskim klubovima.....	23
3.2.5. Zdravstvena zaštita sportista.....	23
3.3. Rekrativni sport.....	24
3.3.1. Sportsko-rekreativni klubovi.....	24
3.4. Sport osoba sa invaliditetom.....	25
3.4.1. Sportski klubovi osoba sa invaliditetom.....	26
3.5. Školski sport.....	26
3.5.1. Školska sportska društva.....	26
3.6. Sport i turizam.....	28
3.7. Službena evidencija sportskih subjekata i objekata.....	35
3.7.1. Službena evidencija sportskih subjekata	35
3.7.2. Sportski objekti zatvorenog tipa	35
3.7.3. Sportski objekti otvorenog tipa	39
3.7.4. Školske sale i otvoreni školski sportski tereni.....	46
3.7.5. Planinarske sportsko rekreativne staze.....	48
3.7.6. Plan izgradnje, rekonstrukcije odnosno adaptacije sportskih objekata na teritoriji	

Opštine Budva.....	48
3.8. Finasiranje i sufinansiranje sportskih subjekata i manifestacija.....	48
3.8.1. Uslovi, način, postupak i kriterijumi sufinansiranja sportskih klubova.....	49
3.8.2. Uslovi, način i postupak sufinansiranja sportskih klubova osoba sa invaliditetom, sportske rekreacije, tradicionalnih sportskih manifestacija i nagrađivanje i dodjela sportskih priznanja.	51
3.8.3. Sufinansiranje razvoja školskog sporta.....	51
3.8.4. Sufinansiranje razvoja sporta osoba sa invaliditetom.....	51
3.8.5. Sufinansiranje razvoja sportske rekreacije.....	52
3.8.6. Finasiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija.....	52
3.8.7. Nagrađivanje uspješnih sportskih subjekata.....	52
4. SWOT ANALIZA STANJA.....	53
5. PRIKAZ PRIORITETA, OPŠTIH I POSEBNIH CILJEVA.....	56
5.1. Prioritet 1. Takmičarski sport.....	56
5.2. Prioritet 2. Rekreativni sport.....	56
5.3. Prioritet 3. Sport osoba sa invaliditetom.....	56
5.4. Prioritet 4. Školski sport.....	56
5.5. Prioritet 5. Sportska infrastruktura.....	57
6. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE.....	58
7. ZAVRŠNA RAZMATRANJA.....	58
8. AKCIONI PLANOWI PO STRATEŠKIM OBLASTIMA.....	61
8.1. Takmičarski sport	61
8.2. Rekreativni sport	64
8.3. Sport osoba sa invaliditetom	65
8.4. Školski sport	67
8.5. Sportska infrastruktura	69
8.6. Lista članova radne grupe	70

1. UVOD

Sport danas okuplja sve ljude svijeta i podstiče razvoj vrijednosti ekipnog duha, fer-pleja, solidarnosti, tolerancije i doprinosi ličnom razvoju. Izuzetno doprinosi zdravlju građana, čime utiče na njihovu produktivnost u društvu. Sport je organizovana aktivnost kojom se ostvaruju kulturne vrijednosti, demokratizuje društvo, podiže kvalitet života i podstiče izgradnja nacionalnog identiteta kroz uspjehe pojedinaca i timova na takmičenjima u zahtjevnoj međunarodnoj konkurenciji. Nije mali broj onih koji sport prepoznaju i vrednuju kao jaku i značajnu ekonomsku kategoriju unutar koje se ostvaruje značajan udio svjetskog prihoda, kreiraju nova radna mjesta i investira kapital.

Sport je i jako sredstvo u ostvarenju ideologija političkih partija i njihovih vizija razvoja društva, među kojima se najčešće nalazi izgradnja nacionalnog identiteta kroz uspjeh sportista na međunarodnoj sportskoj sceni. To je aktivnost koja rješava probleme društvene isključenosti, mladalačke delinkvencije, fragmentacije zajednice; "bori" se sa narušenim zdravljem, skraćenim životnim i radnim vijekom... Sport je sredstvo u izgradnji ekološke svjesti i održivom razvoju, podsticanju regeneracije gradskih, prigradskih i seoskih sredina. Može se zaključiti da sport stvara mnoga dobra onom društvu koje ga njeguje, organizuje, usavršava, slavi.... Vrijednosti kojima sport doprinosi razvoju pojedinca i društva obuhvataju sferu zdravlja, ličnog uspjeha i uspjeha zajednice, obrazovanja, ekonomije, životne i radne sredine, turizma, kulture, finansija, saobraćaja, poreza, bezbjednosti, nauke ....

Strategija razvoja sporta u opštini Budva za period 2024-2028. (u daljem tekstu: Strategija) pruža odgovore na pitanja na koji način i u koje segmente sporta je najefikasnije i najprimjerenije uložiti novac poreskih obveznika i kako, kao osnovu tog ulaganja, na najbolji način ostvariti javni interes u oblasti sporta.

Kako se Budva i Crna Gora nalaze na putu ulaska u Evropsku uniju, tako je neophodno pronaći na realnim osnovama postavljena i praktično primjenljiva rješenja za funkcionisanje sporta u Budvi. Sport je djelatnost od javnog interesa koja značajno utiče na zdravlje ljudi, ali i afirmiše Budvu i Crnu Goru u svijetu.

U odnosu na suštinu organizovanja, sport može biti:

1. olimpijski sport – onaj koji je orjentisan i usaglašen sa olimpijskim pokretom – sport u pravom smislu zasnovan na principima Međunarodnog olimpijskog komiteta. Osim istorijske podjele na amaterski i profesionalni sport i činjenice da sport sam po sebi odavno ne predstavlja cilj već sredstvo i način psiho-fizičkog razvoja i bogatijeg društvenog života građana, danas je savremen način života uspostavio i do visokih stručnih i ekonomskih vrijednosti posebno razvio profesionalni sport kao uslugu, shodno čemu, u odnosu na vlasništvo, prihod i učešće u sportskoj industriji i primjeni sportskog menadžmenta, danas je prepoznat i kao „komercijalno-privatni” sport;
2. sport u institucijama kao što su škole, univerziteti, vojska, policija...;
3. sport u formi sportsko-rekreativnih aktivnosti pojedinaca koje nisu visokoinstitucionalno utemeljene i koji se kroz razne forme sportskih i rekreativnih aktivnosti sprovode radi očuvanja

zdravlja (health fitness) i opšte fizičke pripremljenosti (physical fitness) ili danas sve više popularan ekstremni sport;

4. sport koji u posljednjim decenijama predstavlja odličnu podršku turizmu.

Sport je najmasovniji pokret na svijetu. Nedvosmisleno su utvrđeni mnogobrojni benefiti od organizovanja i upražnjavanja sporta, zbog čega se njegov razvoj planira i realizuje u skladu sa potrebama pojedinca-građanina. U realizaciji ciljeva sporta učešće imaju afirmisani akteri iz tradicionalnih i netradicionalnih sfera od značaja za progres i civilizacijski kulturni razvoj pojedinca i zajednice kroz sport. Među njima su jedinice lokalne uprave - opštine.

Strategijom je potrebno da se jasno utvrdi pravni, organizacioni i materijalni okvir za bavljenje sportskim aktivnostima. Za bolju i uspješniju aktivnost svih sportskih subjekata neophodno je, pored zakonom predviđenih načina, napraviti i dodatne finansijske oblike pomoći i ulaganja sa ciljem dostizanja svih evropskih standarda neophodnih za kvalitetno funkcionisanje sportskih organizacija. Na taj način Opština Budva će imati visoke standarde u infrastrukturi, finansiranju, sufinansiranju, organizaciji i stručnosti u sportu, a koristi će ubirati djeca, omladina i građani upražnjavanjem bilo kojeg vida sportske aktivnosti.

Afirmacijom vrijednosti sporta i njegovim doprinosom razvoju pojedinca na nivou opštine, Opština iz sporta i kroz sportsku aktivnost crpi ono najbolje za stanovništvo i razvoj same zajednice. Za savremenu i prosperitetnu zajednicu posebno je bitno da trajno podstiču stanovništvo (stalno i privremeno) na svakodnevnu fizičku aktivnost. Da bi se obezbijedio taj cilj, neophodno je planirati da opština, u našem slučaju Budva, ponese sve atribute grada sporta. Drugim riječima, lokalna zajednica je ta koja svojim mnogostrukim djelovanjem kroz sport, pored ostalog, afirmiše i aktivni životni stil stanovnika, a u slučaju Budve i gostiju i turista.

„BUDVA, GRAD SPORTA” =

SPORTSKA TRADICIJA + SPORTSKA INFRASTRUKTURA + PRIRODNO OKRUŽENJE +
ODLUČNOST LOKALNE UPRAVE

Dolazak do željene pozicije grada sporta je višegodišnji proces koji je, shodno njegovoj složenosti, neophodno planirati i realizovati kroz Strategiju unutar koje moraju biti predstavljeni prioriteti,

pravci djelovanja i transparentan akcioni plan. Drugim riječima, Strategija mora da sadrži okvir za organizaciju sistema sporta u opštini Budva, prepozna i afirmiše sportske karakteristike u opštini kako bi očuvala, unaprijedila i realizovala vrijednosti lokalnog sporta, predvidi plan i program aktivnosti kojim će se sačuvati vrijednosti lokalnog sporta a time i očekivanja građana, da uključi sve tradicionalne i nove aktere u podršku sportu i njegovom razvoju, da bude usmjerena ka visokom stepenu inovativnosti kako u programskom, tako i u organizacionom planu, da afirmiše autonomne rukovodeće strukture sporta i da determiniše okvir za učešće svih građana, a na primjeru Budve i gostiju i turista. Shodno navedenom, može se zaključiti da će Strategija podsticati na aktivni životni stil kako stalnih stanovnika, tako i gostiju i turista.

Primarni ciljevi ove Strategije su sljedeći: postići više, graditi budućnost na sportskim uspjesima, stvoriti uslove kako bi sport bio dostupan svima, prepoznati sportske talente i pružiti im mogućnost za njihovo zadržavanje i postizanje što kvalitetnijih sportskih rezultata.

Na razvoj sporta u svakoj lokalnoj zajednici utiču sljedeći faktori:

- stav lokalne samouprave i građana prema sportu i osobama koje se bave sportom, posebno prema sportskim stručnim kadrovima, profesorima fizičke kulture, sportskim trenerima i prema samim sportistima;
- organizaciono i programsko funkcionisanje masovnog i vrhunskog sporta;
- finansijski i materijalno-tehnički uslovi za realizaciju programa sportskih aktivnosti;
- kvalitet programa školovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja kadrova za potrebe sporta; brojnost i stručna kompetentnost kadrova koji rade u sportu kao što su: specijalisti iz oblasti fizičke kulture, a samim tim i sporta, pedagoški kadar iz oblasti fizičke kulture, diplomirani kineziolozi, sportski treneri i ostali kadrovi iz sličnih područja; nivo sportskih rezultata u odnosu na konkurenciju iz drugih gradova; marketinški programi koji utiču na materijalno-finansijski status sporta.

Stanje, pozicija i razvoj sporta u Budvi usko su povezani sa opštim stanjem u državi, društvu, politici i ekonomiji. Mnoga pitanja koja se tiču planiranja u sportu na lokalnom nivou nisu na zadovoljavajući način riješena, pa je stvorena potreba za stručnom i sveobuhvatnom analizom postojećeg stanja i stvaranja prioritenih ciljeva i zadataka za dalji razvoj sporta u Budvi. Analizom bi se odredili dalji putevi razvoja grada. Opština Budva se u posljednjih nekoliko godina, zahvaljujući značajnom ulaganju u sportske subjekte i infrastrukturu, jasno odredila prema sportu kao jednom od primarnih područja u sistemu razvoja. U skladu sa tim, strateško opredjeljenje je da se revitalizuju postojeći objekti tamo gdje je to moguće i da se grade novi sportski objekti. Bez odgovarajućih poligona za igru i trening nema pravog razvoja sporta, a sportski objekti predstavljaju nasljeđe koje ostaje budućim generacijama kao podsticaj za bavljenje sportom.

Poseban prioritet Strategije jeste ulaganje u vrhunski sport i njegov razvoj. Vrhunski rezultati, kao i odgovorno ponašanje vrhunskih sportista predstavljaju uzore mladima, promovišući rad, upornost, borbenost i poštenje. Njegovanjem tih vrijednosti sport dobija, ne samo takmičarski i zdravstveni značaj u društvu, već i širu vaspitnu ulogu.

Pored prethodno navedenih prioriteta, opredjeljenje Strategije jeste da rekreativno bavljenje sportom bude opšteprihvaćen model društvenog ponašanja. Stoga će Strategija definisati ulogu lokalne samouprave u podsticanju sporta namijenjenog svim segmentima stanovništva, kako bi u sportu našli preventivu za zdravstvene probleme, socijalnu komponentu razvoja, kao i

konstruktivan način korišćenja slobodnog vremena. Poseban odnos prema sportu i sportskim subjektima Opština Budva dokazala je usvajanjem Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21).

Obaveza izrade Strategije razvoja sporta Opštine Budva proizašla je iz člana 16 Zakona o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/18 i 123/21) kojim je propisano da Strategija razvoja sporta na lokalnom nivou mora biti u skladu sa Strategijom razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2024-2028, koju je Vlada Crne Gore donijela 01.08. 2024. godine.

1.1. Zašto nam treba dokument „Strategija razvoja sporta u Opštini Budva za period 2024 2028“ ?

Strategija nam je neophodna zbog objektivnog sagledavanja trenutnog stanja sporta u Budvi i osmišljenog, planskog i kontinuiranog programiranja razvoja sporta.

Rekreacija i sportske aktivnosti su veoma važne za šire stanovništvo, jer pozitivno utiču na opšte zdravlje i, prema dosadašnjim medicinskim saznanjima, smanjuju mogućnost rizika od nastanka hroničnih bolesti uzrokovanih pasivnim načinom života, te se unapređenje oblasti sporta može posmatrati kao prioritetna aktivnost kojom se doprinosi zdravijem i aktivnijem stanovništvu.

Sistem profesionalnog sporta (vrhunski i kvalitetni) zahtijeva ozbiljne promjene u samom upravljanju i finansiranju kako bi se postigli ozbiljni i vrhunski rezultati, jer vrhunski rezultati ne bi smjeli biti slučajnost, već rezultat sredeog sistema koji podrazumijeva stručne i motivisane trenere, materijalno-tehničke uslove za rad, kvalitetnu infrastrukturu za takmičenja i, samim tim, podršku javnosti i društveno odgovornih kompanija.

Pored toga, važno je istaći da je bavljenje sportom moćno sredstvo prevencije rizičnih ponašanja mladih, kao i značajno oružje u suzbijanju maloljetničke delinkvencije. Uzroci rizičnog ponašanja mogu biti brojni, ali neki od njih, poput nedostatka samopouzdanja, samodiscipline i nedostatak relevantnih uzora u društvu, mogu biti u velikoj mjeri korigovani kroz program uključivanja mladih u sportske aktivnosti.

Realizacija prioritetnih mjera koje se odnose na izgradnju multifunkcionalnog sportskog objekta i poboljšanje zdravstvene usluge za aktivne sportiste i sportistkinje, zahtijeva značajnije ulaganje i izdvajanje većih sredstava od strane lokalne samouprave; sa druge strane, ostvarivanje tih mjera omogućice poboljšanje ukupnog položaja i dugoročnijeg razvoja Opštine Budve na mapi sportskorekreativno-turističkih destinacija u regionu.

Strategija se zasniva na principima Savjeta Evrope:

- *lokalna zajednica treba da daje prioritet promociji sporta za sve stanovnike;*
- *svi stanovnici imaju pravo da učestvuju u sportu i rekreaciji;*
- *sportski objekti treba da budu dostupni svima, a naknade za korišćenje tih objekata treba da budu usklađene sa ekonomskom moći stanovnika;*
- *svi stanovnici imaju pravo da razvijaju sopstvene sposobnosti sportskim aktivnostima koje odgovaraju njihovim individualnim mogućnostima;*
- *finansiranje sporta je u najvećoj mjeri odgovornost lokalne samouprave;*

- *korisnici treba, u principu, da učestvuju u plaćanju dijela troškova za korišćenje sportskih objekata;*
- *sport treba da bude uključen u sva planiranja na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou kao što su: obrazovanje, zdravstvo, turizam i socijalne službe;*
- *efikasna sportska politika može da bude sprovedena samo saradnjom javnog i privatnog sektora koji su direktno i indirektno uključeni u sport, dobrovoljno ili obavezno;*
- *lokalna vlast treba da ostvaruje efikasnu saradnju između javnih i dobrovoljnih organizacija u oblasti sporta.*

Bavljenje sportom i fizičko obrazovanje osnovna su ljudska prava svih građana koja su garantovana

Ustavom Crne Gore. Pravo da učestvuju u sportu imaju svi građani Crne Gore bez obzira na društveni status, vjersku ili nacionalnu pripadnost ili bilo koju drugu opredijeljenost.

Sa druge strane, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Sl.list Crne Gore” br.2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22 i 85/22) prema članu 27, tačka 13 opština i grad preko svojih organa:

- *stvaraju uslove za razvoj i unaprjeđenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje.*

Lokalna samouprava, svojim sredstvima za održavanje infrastrukture, sufinansiranjem aktivnih klubova i dotacijama, igra važnu ulogu, te je stoga za cjelokupni razvoj sporta, školskog, ali i kvalitetnog i vrhunskog sporta, neophodno postaviti dalje strateške pravce razvoja u opštini Budva i kreirati konkretne mjere za poboljšanje cjelokupnog sistema.

1.2. Metodologija izrade strategije

U izradi Strategije usvojeni su i korišćeni principi participativnosti i transparentnosti koji zainteresovanoj javnosti pružaju mogućnost da se kontinuirano uključuje u stvaranje ovog dokumenta. Veoma je važno da se Strategija razvoja sporta uradi na kvalitetan način i u skladu sa potrebama djece i omladine, klubova i sportista, kao i svih građana, sa realno postavljenim ciljevima koji se u navedenom periodu mogu realizovati, kako u organizacionom, tako i finansijskom smislu. Dakle, važno je da se izradi dokument koji će se moći sprovesti u praksi, a ne ostati samo „prazno slovo na papiru“, ali i da se u naredne četiri godine, koliko predviđena Strategija traje, sve mjere i aktivnosti realizuju i ostvare, a njihovi rezultati budu kvalitativno i kvantitativno mjerljivi. Urađene su stručne analize postojećeg stanja, problema i potreba za svako poglavlje, a na osnovu analize postojećeg stanja, problema i potreba, definisani su ciljevi, mjere i aktivnosti prema istim principima za sva poglavlja.

Za analiziranje i utvrđivanje stanja u oblasti sporta, prilikom izrade ovog dokumenta, korišćene su sljedeće metode i tehnike:

- analiza sadržaja, intervju, delfi metoda (konsultacije sa ekspertima za pojedine oblasti);
- HRBAP metoda (koja inicira da se, rješenjima koja nudi Strategija, obezbijede ljudska prava u lokalnoj zajednici, i to naročito prava djece i omladine, ravnopravnost žena i manjina); miPRO

metoda (koja upućuje članove radne grupe Strategije na uključivanje što većeg broja sportista, sportskih radnika Budve u oblikovanje strateških pravaca);

- javni uvid i javne rasprave i sl;
- SWOT analize.

Navedene metode i tehnike istraživanja imaju za cilj objektivno utvrđivanje stanja u oblasti sporta, a analiza postojećeg stanja ukazaće do kojeg stepena se došlo u implementaciji Zakona o sportu i Strategije razvoja sporta u Crnoj Gori i šta je potrebno u narednom periodu preduzeti da bi se otklonili eventualni nedostaci.

Koristeći metodu analize sadržaja, radna grupa za pripremu Strategije je koristila dokumenta koja su usvojena od strane Skupštine Opštine Budva, a koja se direktno i indirektno bave problematikom sporta u Budvi, Zakon o sportu Crne Gore i Strategiju razvoja sporta u Crnoj Gori 2024-2028.

Takođe, za potrebe formulisanja prijedloga, u Strategiji su analizirani sadržaji domaćih i stranih pravnih dokumenata koji tretiraju problematiku sporta.

1.3. Pravni i strateški okvir

1. Evropska sportska povelja, Lisabonska konvencija, 1998;
2. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava (Evropski sud, 1971);
3. Olimpijska i Paraolimpijska povelja (Međunarodni olimpijski komitet, 2014);
4. Međunarodna Konvencija protiv dopinga u sportu (UNESKO, 2005);
5. Bijeli papir za sport (Evropska komisija, 2010);
6. Zakon o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/18 i 123/21);
7. Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2024-2028. godine (Vlada Crne Gore, 2024);
8. Zakon o zdravstvenoj zaštiti Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 82/20, 8/21, 3/23, 48/24 i 77/24);
9. Zakon o sprječavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama (Sl. list Crne Gore“ br. 73/10, 40/11 i 51/17);
10. Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 46/07 i 35/15);
11. Pravilnik o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista („Službeni list Crne Gore“, br.53/15);
12. Pravilnik o načinu vođenja registra sportskih organizacija Crne Gore („Službeni list Crne Gore“,br. 69/18);
13. Pravilnik o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova u Crnoj Gori („Službeni list Crne Gore“, br. 69/18 i 80/18);
14. Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima (Crnogorski olimpijski komitet, 2018);
15. Odluka o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore” – Opštinski propisi br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21);
16. Lokalni akcioni plan za mlade opštine Budva 2020-2021

1. Evropska sportska povelja

Evropska sportska povelja, usvojena od strane Komiteta ministara država članica Savjeta Evrope 24. septembra 1992. godine, preporučuje vladama država članica da svoje nacionalne politike u oblasti sporta i relevantnu legislativu zasnivaju na Evropskoj sportskoj povelji, da svoje nacionalne sportske organizacije pozovu da, pri svom radu, uzimaju u obzir principe sadržane u Evropskoj sportskoj povelji, kao i da preduzmu korake u cilju široke distribucije Evropske sportske povelje.

Cilj Povelje je promocija sporta kao značajnog činioca ljudskog razvoja, pa je potrebno preduzeti neophodne korake radi primjene odredbi ove Povelje u skladu sa principima iz Kodeksa sportske etike radi omogućavanja svakom pojedincu da učestvuje u sportu. Kodeks sportske etike se posebno odnosi na sljedeće: mlade, kojima se treba obezbijediti mogućnost fizičkog obrazovanja, obučavanja i šanse da steknu osnovne sportske vještine, pružanje mogućnosti svim pojedincima da se bave sportom i fizičkom rekreacijom u bezbjednoj i zdravoj okolini u saradnji sa odgovarajućim sportskim organizacijama i omogućavanje da svi koji žele dobiju šansu da poboljšaju svoje sportske rezultate i dospiju do javno priznatog nivoa savršenosti.

2. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava

Evropskom konvencijom o ljudskim pravima iz 1971. godine predviđena je zabrana diskriminacije, a uživanje prava i sloboda predviđenih ovom Konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo opredjeljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje ili neki drugi status.

3. Olimpijska i Paraolimpijska povelja

Olimpijska i Paraolimpijska povelja iz 2014. godine predstavlja temeljno načelo olimpizma, pravila i dopunskih propisa koje je usvojio Međunarodni olimpijski komitet koji upravlja organizacijom, djelovanjem i radom olimpijskog pokreta. Olimpijskom poveljom se podsjeća na temeljna načela i bitne vrijednosti olimpizma. Osim činjenice da Povelja služi kao Statut međunarodnog olimpijskog komiteta, njome se definišu i glavna prava i obaveze između Međunarodnog olimpijskog komiteta, nacionalnih saveza, nacionalnih olimpijskih komiteta i organizacionih odbora olimpijskih igara.

4. Međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu

Međunarodna konvencija protiv dopinga u sportu, koju su UN usvojile 2005. godine, propisala je da se u okviru strategije i programa aktivnosti UNESKO-a u oblasti fizičke kulture i sporta unaprijedi prevencija i borba protiv dopinga u sportu.

5. Bijeli papir za sport

„Bijeli papir za sport“, koju je donijela Evropska komisija 2010. godine, predstavlja stav Komisije da osobama sa invaliditetom sport i dalje ostaje teško dostupan, kako samim učesnicima na sportskim priredbama, tako i posmatračima sportskih priredbi.

6. Zakon o sportu Crne Gore

Crna Gora od svog osamostaljenja 2006. godine primjenjuje intervenistički model zakonskog uređivanja. Zakonom o sportu država je mnogo odlučnije poslala poruku svim građanima - da je sport društvena djelatnost od javnog interesa, da uživa zaštitu pravnog poretka i da predstavlja oličenje mnogih društvenih vrijednosti. Takođe, donošenjem Zakona o sportu, olakšava se tumačenje i primjena zakonskih rješenja, a onima na koje se zakon odnosi, postaje lakše da sagledaju svoja prava i obaveze, što doprinosi podizanju nivoa pravne sigurnosti. Obim u kome će država regulisati odnose koji nastaju u sportu i povodom sporta, i mjera pravne zaštite koju pojedina država pruža sportu i sportskim aktivnostima, zavise od toga da li se država opredijelila za tzv. intervencionistički ili neintervencionistički model pravnog, najčešće zakonskog, uređivanja materije sporta. **Intervencionistički model** zakonskog uređivanja materije sporta znači da su u konkretnoj državi najznačajniji i najveći dio sportskog sistema i osnovni elementi koji čine taj sistem u pogledu strukture i nadležnosti uređeni pravnim normama koje propisuje država u okviru posebnog zakona o sportu. Za razliku od toga, u slučaju **neintervencionističkog modela** pravnog uređivanja materije sporta, regulisanje strukture sportskog sistema, pravna zaštita sportskih odnosa i sportskih aktivnosti samo je parcijalna, a pravne norme koje se tiču sporta ne nalaze se pretežno u okviru posebnog zakonskog teksta, već su raspoređene u većem broju propisa koji uređuju obavljanje nekih drugih djelatnosti, kao što su: propisi u sistemu obrazovanja, kulturi, zdravstvenoj zaštiti, socijalnoj zaštiti, udruženjima građana, itd. Kako intervencionistički, tako i neintervencionistički model ima određenih prednosti i mana, a stav o tome da li je jedan od tih modela bolji ili lošiji ne može se zauzeti na apstraktno-teorijskom nivou bez prethodnog sagledavanja potreba konkretne države, uticaja raznovrsnih društvenih okolnosti i pravne tradicije na osnovu koje pojedina država funkcioniše. U Evropi su oba modela zakonskog uređivanja materije sporta gotovo podjednako zastupljena, a kao pravilo ustalila se praksa da većina država sa juga i istoka Evrope, kao što su Francuska, Mađarska, Italija, Rumunija, Španija, Slovenija, Hrvatska, godinama unazad primjenjuju intervencionistički model zakonskog uređivanja sporta, dok, sa druge strane, države sa sjevera i zapada Evrope, poput Austrije, Danske, Finske, Nemačke, Litvanije, Švajcarske i Velike Britanije, imaju neintervencionistički model zakonskog uređivanja materije sporta.

7. Strategija razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2024-2028. godine

Strategijom razvoja sporta u Crnoj Gori za period 2024-2028. godine jasno su postavljene vizija i misija razvoja sporta u Crnoj Gori, dok će se osnovni principi razvoja sporta u Crnoj Gori kojima se teži sprovođiti Strategijom razvoja sporta, zakonom i podzakonskim aktima. Ciljevima razvoja sporta u Crnoj Gori jasno je stavljen fokus na unaprjeđenje sistema za osnivanje i rad sportskih organizacija, unaprjeđenje rada sportskih subjekata i stvaranje uslova za razvoj različitih dijelova fizičke kulture. Takođe, fokus ciljeva razvoja sporta u Crnoj Gori stavljen je na promociju države putem sporta, zdravstvenu zaštitu sportista, razvoj sportske infrastrukture, podsticanje naučno-istraživačkih radova iz oblasti sporta i sprječavanje negativnih pojava u sportu. Akcionim planom Strategije razvoja sporta u Crnoj Gori jasno su predstavljene aktivnosti i mjere, a nadležni organi na državnom i lokalnom nivou zaduženi su za realizaciju planiranih aktivnosti, rokova i indikatora realizacije aktivnosti.

8. Zakon o zdravstvenoj zaštiti Crne Gore

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti uređuju se organizacija, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, prava i dužnosti građana u ostvarivanju zdravstvene zaštite, društvena briga za zdravlje građana, prava i obaveze zdravstvenih radnika i njihovih saradnika, kvalitet zdravstvene zaštite, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita je organizovana i sveobuhvatna djelatnost društva koja ima cilj da se dostigne najviši mogući nivo očuvanja zdravlja građana. Zdravstvenu djelatnost obavljaju zdravstvene ustanove, zdravstveni radnici i njihovi saradnici, kao i drugi subjekti koji pružaju zdravstvenu zaštitu, u skladu sa ovim Zakonom. Zdravstvena djelatnost obavlja se u skladu sa standardima, normativima, planiranim razvojem zdravstvenog sistema i prioritarnim mjerama zdravstvene zaštite, po stručno-medicinskoj doktrini i uz upotrebu zdravstvenih tehnologija. Zdravstvena djelatnost se obavlja na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite. Primarni nivo zdravstvene zaštite je osnovni i prvi nivo na kom građani ostvaruju zdravstvenu zaštitu i uključuju se u proces ostvarivanja zdravstvene zaštite na drugim nivoima. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se na primarnom nivou zdravstvene djelatnosti obavlja zdravstvena zaštita sportista.

9. Zakon o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama

Zakon o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama propisuje mjere koje organizator sportske priredbe i nadležni državni organi moraju sprovesti u cilju nesmetane realizacije sportske priredbe i svih njenih učesnika, troškove preduzetih mjera i kaznene odredbe vinovnika nasilja i nedoličnog ponašanja.

10. Zakon o rodnoj ravnopravnosti

Zakon o rodnoj ravnopravnosti propisuje da rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca, kao i lica drukčijih rodni identiteta u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda, korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada.

11. Pravilnik o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista

Vrste zdravstvenih pregleda u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista definisani su Pravilnikom o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista. Ovim Pravilnikom propisuju se uslovi za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista, vrsta i obim pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, kao i uslovi koje ovlašćeni ljekar mora ispunjavati.

12. Pravilnik o načinu vođenja registra sportskih organizacija Crne Gore

Pravilnikom o načinu vođenja registra sportskih organizacija propisani su akti koje sportske organizacije moraju dostaviti Ministarstvu sporta radi upisa u registar, način upisa i ispravki informacija u registru i način brisanja sportskih organizacija iz registra.

13. Pravilnik o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova u Crnoj Gori

Pravilnikom o bližim kriterijumima za kategorizaciju sportova propisuju se kriterijumi utvrđeni Zakonom o sportu za kategorizaciju pojedinačnih i kolektivnih sportova u Crnoj Gori koji su na programu Olimpijskih i Paraolimpijskih igara i sportova koji nisu na programu Olimpijskih igara, ali su priznati od strane Međunarodnog olimpijskog komiteta.

14. Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima

Crnogorski olimpijski komitet je, na sjednici održanoj 13.09.2018. godine, donio Pravilnik o sportskim stručnjacima osposobljenim za rad u sportu i njihovim zanimanjima. Ovim Pravilnikom jasno su propisana stručna zvanja, potrebne kvalifikacije i djelatnost sportskih stručnjaka osposobljenih za rad u sportu.

15. Odluka o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine

Budva sportskim subjektima propisani su uslovi sufinansiranja lokalnih sportskih organizacija, sufinansiranje i finansiranje sportskih manifestacija i nagrađivanje lokalnih sportskih subjekata.

16. Lokalni akcioni plan za mlade opštine Budva 2020-2021.

Lokalnim akcionim planom za mlade opštine Budva se definišu ciljeva razvoja mladih, promovišu zdravi stilovi života mladih putem njihovog uključivanja u sportske i sportsko-rekreativne aktivnosti kao što su: biciklizam, plivanje, aktivni odmor u prirodi i druge aktivnosti od značaja za psiho-fizički razvoj mladih.

2. VIZIJA I MISIJA STRATEGIJE RAZVOJA SPORTA

2.1. Vizija sporta u Budvi do 2028. godine

Vizija: Vizija ove Strategije je unaprjeđenje kvaliteta života građana Budve kroz bavljenje sportom kao ključnim elementom za psiho-fizički i socijalni razvoj ličnosti, za zdrav način života, sa razvijenim rekreativnim sadržajima i programima u oblasti sportskog turizma, a održivi razvoj sporta biće obezbijeden rekonstrukcijom postojeće i izgradnjom nove sportske infrastrukture i stručnim kadrovima.

2.2. Misija sporta u Budvi do 2028. godine

Misija: Stvaranje sistema sporta u opštini Budva u kojoj će svaki stanovnik imati mogućnost da održava dobro zdravlje i efikasnije koristi slobodno vrijeme, da se bavi sportom i razvija svoju ličnost, unaprjeđuje fizičke sposobnosti i, u skladu sa njima, stremi postizanju vrhunskih rezultata.

Za ostvarivanje planirane misije sporta, Budva preduzima mjere i aktivnosti kako bi se:

- obezbijedilo da svi stanovnici imaju mogućnosti da se bave sportom kroz pružanje odgovarajućih uslova i programa svih vrsta i kroz obezbjeđivanje stručnog kadra; obezbijedili odgovarajući i dostupni sportski objekti koji će omogućiti dugoročni i održivi razvoj vrhunskog sporta, kao i sportskih i rekreativnih aktivnosti za sve kategorije građana;
- postavili osnovni temelji sporta, sport u predškolskim ustanovama, školama i univerzitetskim jedinicama;
- obezbijedilo planiranje, izgradnja potrebnih i rekonstrukcija postojećih sportskih objekata za razvoj i unaprjeđenje sporta u Budvi;
- podržalo i podstaklo bavljenje sportom na visokom nivou, uz postizanje vrhunskih sportskih rezultata na najvećim međunarodnim sportskim takmičenjima.

3. ANALIZA STANJA

Shodno članu 22 Zakona o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/18 i 123/21) pod pojmom „sportski subjekti“ smatraju se fizička i pravna lica u sportu. Fizička lica u sportu su: sportista, trener i sportski stručnjak osobosobljen za rad u sportu. Pravna lica u sportu su sportske organizacije koje, na osnovu člana 34 Zakona o sportu Crne Gore, mogu biti:

1. Sportski klub,
2. Sportsko društvo (školsko ili studentsko),
3. Sportsko-rekreativno društvo,
4. Sportska organizacija lica sa invaliditetom,
5. Nacionalni sportski savez,
6. Asocijacija sportskih organizacija lica sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet (POK)
7. Krovna asocijacija sporta u Crnoj Gori- Crnogorski olimpijski komitet (COK).

Opština Budva ima 43 sportske organizacije i to: 37 sportskih klubova, 3 školska sportska društva, 2 sportsko-rekreativna društva, i 1 sportski klub osoba sa invaliditetom. Sve sportske organizacije su registrovane kod nadležnog Ministarstva u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21). Na Javni konkurs raspisan od strane Opštine Budva u 2024. godini, za raspodjelu sredstava iz opštinskog budžeta namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova sa jasno postavljenim uslovima iz Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu opštinskih budžetskih sredstava sportskim klubovima, od mogućih 37 prijavilo su se 36 sportskih klubova od kojih su 33 sportska kluba u kojima su osnivači fizička lica i 4 kluba u kojima je osnivač Opština Budva. Na javni konkurs za sufinansiranje programa rada školskih sportskih društava u 2024. godini, od mogućih 3 prijavila su se 3 školska sportska društva. Na javni konkurs za sufinansiranje programa rada sportsko-rekreativnih društava, od mogućih 2 prijavila su se 2 sportsko-rekreativna društva. Na javni konkurs za sufinansiranje programa rada sportskih klubova OSI nije bilo prijava na navedeni konkurs.

S time u vezi, namjenska budžetska sredstva Opštine Budva u 2024. godini su raspoređena i dodijeljena za 41 od mogućih 43 sportske oranizacije.

3.1. Demografski podaci

Opština Budva, na osnovu popisa stanovništva 2023. godine, ima 27.446 stanovnika, od kojih je državljanina Crne Gore 18.162 ili 66,25% dok su 8745 ili 31 % strani državljani. Najveći dio državljanina se izjasnio kao Crnogorci (35,61 %) i Srbi (35,79 %) dok strane državljanice u najvećem broju čine Rusi (13,62%) i Ukrajinci (3,75%). Po vjerskom opredjeljenju, na istom popisu, 84,26 % stanovništva se izjasnilo kao pravoslavno. Osim gradskog jezgra, koje čini oko 16.000 stanovnika, najveća prigradska naselja su: Petrovac, sa približno 6.000 stanovnika, Sveti Stefan, sa 3.000 stanovnika i Bečići, sa približno 2.000 stanovnika. Duž budvanske rivijere postoji četrdesetak naselja, sela i zaseoka.

Tabela 1: Osnovni demografski podaci

Budva	2003	2011	2023
Broj stanovnika	15909	19218	27446
Polna struktura stanovništva	muško	48%	47,81%
	žensko	52%	52,19%
Broj domaćinstava	5218	6982	10842

Izvor: Monstat

Tabela 2. Prosječna demografska starost stanovništva

Prosječna starost stanovništva: 36,63% godina	Muškarci starosti: 36,32% godina	Žene starosti: 37,83% godina
--	---	---

Izvor: Monstat

Tabela 3. Broj uzrasnih kategorija stanovništva

0 – 19 godina	20 – 39 godina	40 – 59 godina	60 - +75 godina
7090 stanovnika	8156 stanovnika	7582 stanovnika	4617 stanovnika

Izvor: Monstat

Budva je samo 30 km udaljena od stare crnogorske prijestonice – Cetinja, koje je smješteno u planinskoj dolini i za koje je vezan veliki dio crnogorske istorije i kulture. Do ski-centara Kolašin, u sjevernom dijelu Crne Gore, dolazi se vozom za samo dva sata. U blizini Budve nalaze se dva savremena aerodroma, i to u Tivtu udaljenom 22 km od Budve i Podgorici udaljenoj 65 km. Preko pristaništa u Budvi i Petrovcu ovo područje je povezano sa svim važnijim lukama na našoj obali i u toku turističke sezone sa Dubrovnikom na hrvatskoj obali. Zbog povoljnog geografskog položaja, Budva je sve interesantnija poklonicima jahting turizma. Prugom Beograd-Bar tokom turističke sezone saobraćaju i vanredni turistički vozovi. Kao turistička destinacija, Budva najveću posjećenost na godišnjem nivou u kontinuitetu bilježi od maja do oktobra.

Budva ima mediteransku klimu sa blagim kišovitim zimama i dugim, toplim i suvim ljetima; toplo vrijeme često obuhvata i dobar dio proljeća i jeseni. U priobalju, zaklonjenom visokim gorskim zaleđem, klima je još blaža. Toplo more i duge pješčane plaže okružene su borovom šumom i maslinjacima. Budva je prema pučini otvorena, a posebno u njenom južnom dijelu gdje

je more najtoplije i najdublje. Najveće ostrvo na crnogorskom primoriju, Sveti Nikola, nalazi se naspram Starog grada Budve.

3.2. Takmičarski sport

3.2.1. Sportske discipline

Prema evidenciji Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, u opštini Budva su zastupljene 22 sportske discipline od čega su 5 u kolektivnim i 17 u pojedinačnim sportskim disciplinama (Tabela 4).

Tabela 4: Sportske discipline

Kolektivne sportske discipline	Pojedinačne sportske discipline		
1. FUDBAL	1. BOKS	7. STONI TENIS	13. SKIJANJE
2. VATERPOLO	2. TAEKWONDO	8. PLIVANJE	14. BOĆANJE
3. ODBOJKA	3. DŽUDO	9. GIMNASTIKA	15. ŠAH
4. KOŠARKA	4. KARATE	10. BICIKLIZAM	16. SPORTSKI RIBOLOV
5. RUKOMET	5. JU-JUTSU	11. STRELJAŠTVO	17. PLES
	6. TENIS	12. TRIATLON	

Na području Budve takmičarski sport je zastupljen kroz aktivnost sportskih klubova iz sportova koji su na olimpijskom programu i sportova koji nijesu na olimpijskom programu. U Budvi postoje sportski klubovi koji uživaju veliku popularnost, a koji imaju dugu tradiciju na ovim prostorima (fudbal, odbojka, vaterpolo, boćanje, boks...). Upoređivanjem podataka sa podacima iz 2019. godine može se zaključiti, da je u poslednje četiri godine evidentna pojava novih pojedinačnih sportskih disciplina i sportskih klubova koji ih praktikuju kao što su: streljaštvo, ples, triatlon i skijanje. Pored sportskih disciplina evidentiranih do 2019. godine pojava sportskih klubova u novim sportskim disciplinama je obogatila sportsku ponudu građanima Budve koji bi željeli da ih praktikuju. Za isti uporedni period evidentna je veća prisutnost pojedinih borilačkih sportskih klubova kao što je karate, sa 2 na 4 karate kluba i tenis, sa 1 na 2 teniska kluba. Takođe, evidentna je pojava organizacije novih sportskih klubova u kolektivnim sportskim disciplinama kao što je košarka, sa 2 na 4 košarkaška kluba. Na žalost, nije došlo do organizacije sportskih klubova u sportskim disciplinama koje su tipične za primorski pojas kao što je jedrenje kao olimpijska sportska disciplina ali i atletika koja važi za kraljicu sportova.

Sagledavajući strukturu takmičarskog sporta na području Budve, primjetno je da brojnost i rasprostranjenost sportskih klubova, odnosno masovnost neke sportske discipline, ne zavisi samo od popularnosti sporta, odnosno zainteresovanosti građana i mladih ljudi, već i od finansijskih

mogućnosti u pogledu opstanka kluba u sistemu takmičenja i od postojećih infrastrukturnih uslova. Ovim pokazateljima može se, u najvećoj mjeri, objasniti nepostojanje ili nedovoljna zastupljenost i masovnost sportova poput atletike, biciklizma, jedrenja, jer za ove sportove treba obezbijediti posebne uslove i opremu.

3.2.2. Sportski klubovi

Na osnovu tabelarnog prikaza sportskih disciplina (Tabela 4) iz evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnost u Opštini Budva, u tabeli 5 predstavljeno je 11 sportskih klubova u kolektivnim sportskim disciplinama koji su registrovani u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21) sa sljedećim karakteristikama sportskih klubova: vrsta sportske discipline (kolektivna/pojedinačna), naziv sportske discipline, naziv i osnivač sportskog kluba, broj i pol članova sportskog kluba, broj registrovanih članova sportskog kluba kod nacionalnog sportskog saveza, rang takmičenja sportskog kluba i broj trenera u sportskom klubu.

Tabela 5: Sportski klubovi kolektivnih sportskih disciplina

Sportska disciplina	Naziv i osnivač sportskog kluba	Broj i pol članova	Broj registrovanih članova	Rang takmičenja	Broj trenera				
FUDBAL	OFK Petrovac Osnivač: Opština Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>138</td> <td></td> </tr> </table> 138	m	ž	138		108	1. Meridijan Bet CF Liga	11
	m	ž							
138									
	Fudbalski klub Budva Osnivač: Fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>184</td> <td></td> </tr> </table> 184	m	ž	184		110	3. Liga Crne Gore-Južna regija	7
m	ž								
184									
VATERPOLO	PVK Budvanska rivijera Budva Osnivač: Opština Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>272</td> <td>95</td> </tr> </table> 367	m	ž	272	95	172	- 1.Crnogorska Liga, RVL-A1 - Državno prvenstvo Crne Gore	9
m	ž								
272	95								
KOŠARKA	Košarkaški klub Mogren basket Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>45</td> <td></td> </tr> </table> 45	m	ž	45		45	Liga mladih Crne Gore- Južna regija	1
m	ž								
45									

	Košarkaški klub BU2Stars Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td>20</td> </tr> </table> 120	m	ž	100	20	90	Liga mladih Crne Gore- Južna regija	4
m	ž								
100	20								
	Košarkaški klub Budva Magic Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>60</td> <td>20</td> </tr> </table> 80	m	ž	60	20	50	Liga mladih Crne Gore- Južna regija	1
m	ž								
60	20								
	Košarkaški klub Budva basket 2017 Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>140</td> <td>20</td> </tr> </table> 160	m	ž	140	20	120	Liga mladih Crne Gore- Južna regija	3
m	ž								
140	20								
RUKOMET	Rukometni klub Budvanska rivijera Budva Osnivač: Opština Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>86</td> <td>20</td> </tr> </table> 106	m	ž	86	20	90	1.Crnogorska SBBet Liga	5
m	ž								
86	20								
ODBOJKA	Odbojkaški klub Budva Osnivač: Opština Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>150</td> </tr> </table> 180	m	ž	30	150	90	EPCG Super Liga Crne Gore	10
	m	ž							
	30	150							
Odbojkaški klub Mediteran Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>170</td> </tr> </table> 180	m	ž	10	170	100	1. Liga Crne Gore	4	
m	ž								
10	170								
Odbojkaški klub Libero Petrovac Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>30</td> </tr> </table> 40	m	ž	10	30	11	Pionirska Liga Crne Gore	1	
m	ž								
10	30								

Tabela 6: Sportski klubovi pojedinačnih sportskih disciplina

Sportska disciplina	Naziv i osnivač sportskog kluba	Broj i pol članova	Broj registrovanih članova	Rang takmičenja	Broj trenera				
BOKS	Boklerski klub Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>52</td> <td>8</td> </tr> </table>	m	ž	52	8	20	Državno prvenstvo Crne Gore	4
	m	ž							
52	8								
Osnivač: fizička lica	60								
TAEKWONDO	Taekwondo klub MNE-stars	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>30</td> <td>30</td> </tr> </table>	m	ž	30	30	45	Državno prvenstvo Crne Gore	3
	m	ž							
30	30								
Osnivač: fizička lica	60								
DŽUDO	Džudo klub Jadran	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>63</td> <td>7</td> </tr> </table>	m	ž	63	7	55	Državno prvenstvo Crne Gore	1
	m	ž							
63	7								
Osnivač: fizička lica	70								
KARATE	Džudo klub Budva	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>16</td> <td>4</td> </tr> </table>	m	ž	16	4	12	Državno prvenstvo Crne Gore	1
	m	ž							
16	4								
Osnivač: fizička lica	20								
KARATE	Karate klub Stari grad	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>50</td> </tr> </table>	m	ž	40	50	62	Državno prvenstvo Crne Gore	5
	m	ž							
40	50								
Osnivač: fizička lica	90								

	<p>Karate klub Budva</p> <p>Osnivač: 30% Opština Budva, 70% fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>33</td> <td>23</td> </tr> </tbody> </table> <p>56</p>	m	ž	33	23	27	Državno prvenstvo Crne Gore	2
m	ž								
33	23								
	<p>Karate klub Ris 21</p> <p>Osnivač: fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>35</td> </tr> </tbody> </table> <p>80</p>	m	ž	45	35	40	Državno prvenstvo Crne Gore	2
m	ž								
45	35								
	<p>Karate klub Grbalj</p> <p>Osnivač: fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>7</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table> <p>15</p>	m	ž	7	8	15	Državno prvenstvo Crne Gore	1
m	ž								
7	8								
JU-JUTSU	<p>Ju-jutsu klub Budva</p> <p>Osnivač: 30% Opština Budva, 70% fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>68</td> <td>47</td> </tr> </tbody> </table> <p>115</p>	m	ž	68	47	60	Državno prvenstvo Crne Gore	3
	m	ž							
68	47								
<p>Ju-jutsu klub Ne-waza</p> <p>Osnivač: fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>61</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table> <p>80</p>	m	ž	61	19	25	Državno prvenstvo Crne Gore	5	
m	ž								
61	19								
TENIS	<p>Teniski klub Budva-Rivijera</p> <p>Osnivač: fizička lica</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>m</th> <th>ž</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>66</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table> <p>70</p>	m	ž	66	4	5	Državno prvenstvo Crne Gore	10
m	ž								
66	4								

	Teniski klub Maestral Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td>15</td> </tr> </table> 40	m	ž	25	15	10	Državno prvenstvo Crne Gore	4
m	ž								
25	15								
STONI TENIS	Stonoteniski klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>2</td> </tr> </table> 11	m	ž	9	2	11	1. Liga Crne Gore	1
m	ž								
9	2								
PLIVANJE	Plivački klub Orka Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>1</td> </tr> </table> 14	m	ž	13	1	13	Državno prvenstvo Crne Gore	2
m	ž								
13	1								
GIMNASTIKA	Gimnastički klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td></td> <td>120</td> </tr> </table> 120	m	ž		120	120	Državno prvenstvo Crne Gore	6
m	ž								
	120								
BICIKLIZAM	Biciklistički klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>29</td> </tr> </table> 69	m	ž	40	29	/	Državno prvenstvo Crne Gore	2
m	ž								
40	29								
STRELJAŠTVO	Streljački klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>18</td> <td>2</td> </tr> </table> 20	m	ž	18	2	10	Državno prvenstvo Crne Gore	1
	m	ž							
18	2								
Klub praktičnog streljaštva Mogren Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>33</td> <td>7</td> </tr> </table> 40	m	ž	33	7	6	Državno prvenstvo Crne Gore	2	
m	ž								
33	7								

TRIATLON	Triatlon klub Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>2</td> </tr> </table> 25	m	ž	23	2	25	Državno prvenstvo Crne Gore u aquatonu	1
	m	ž							
23	2								
SKIJANJE	Skijaški klub Reljina Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>70</td> <td>47</td> </tr> </table> 117	m	ž	70	47	6	Državno prvenstvo Crne Gore	9
m	ž								
70	47								
BOĆANJE	Boćarski klub Maini Osnivač: 30%Opština Budva, 70% fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>33</td> <td>2</td> </tr> </table> 35	m	ž	33	2	20	Super Liga Crne Gore	2
	m	ž							
33	2								
	Boćarski klub Omladinac Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </table> 20	m	ž	10	10	20	1.Liga Crne Gore	2
m	ž								
10	10								
ŠAH	Šahovski klub Dama Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>40</td> <td>5</td> </tr> </table> 45	m	ž	40	5	40	Državno prvenstvo Crne Gore	3
m	ž								
40	5								
SPORTSKI RIBOLOV	Klub sportskog ribolova Delfin Budva Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>225</td> <td>25</td> </tr> </table> 250	m	ž	225	25	12	Državno prvenstvo Crne Gore	1
m	ž								
225	25								

	Klub sportskog ribolova Širun Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>290</td> <td>10</td> </tr> </table> 300	m	ž	290	10	20	Državno prvenstvo Crne Gore	1
m	ž								
290	10								
PLES	Plesni klub Kingdom Osnivač: fizička lica	<table border="1"> <tr> <td>m</td> <td>ž</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>33</td> </tr> </table> 35	m	ž	2	33	35	Državno prvenstvo Crne Gore	1
m	ž								
2	33								

Budvanski sport pokazuje tendenciju konstantnog rasta u smislu masovnosti, kao i u postizanju vrhunskih sportskih rezultata. U prilog tome govore sljedeći podaci:

- U 37 sportskih klubova kolektivnih i pojedinačnih sportskih disciplina, ukupan broj članova iznosi 3357 članova ili prosječno **90,7** članova u svakom od 37 sportskih klubova. Upoređivanjem podataka iz 2024. godine sa podacima iz 2019. godine kada je ukupan broj članova iznosio 2040 članova ili prosječno **63,7** članova u 32 sportska kluba može se zaključiti, da je broj članova uvećan za **1317** članova ili prosječno **27** članova više u svakom sportskom klubu što predstavlja uvećanje za **40 %**;
- Upoređivanjem podataka sa podacima iz 2019. godine dobija se podatak, da je broj sportskih klubova u pojedinačnim sportskim disciplinama uvećan za 5 klubova sa 21 na **26** i pored činjenice da pojedine pojedinačne sportske discipline nisu opstale kao što su 1 sportski klub kik- boksa, 1 joga klub i 1 rvački klub. Primjetno je smanjenje broja boćarskih klubova sa 4 na 2 kluba ali i organizacija novih sportskih klubova u novim sportskim disciplinama kao što su triatlon klub, plesni klub, skijaški klub i streljački klubovi;
- Upoređivanjem ukupnog broja članova sportskih klubova (3357) sa brojem registrovanih članova u istim (1675), dobija se podatak, da svaki drugi član ili skoro **50 %** članova svih uzrasnih kategorija budvanskih sportskih klubova, posjeduje takmičarsku legitimaciju nadležnog nacionalnog sportskog saveza;
- Prosječan broj članova registrovanih kod matičnih sportskih saveza prisutnih u 11 klubova kolektivnih sportskih disciplina (tabela broj 5), iznosi **89,6** članova tačnije, 986 registrovanih članova od ukupno 1600 članova. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine zaključuje se da, prosječan broj registrovanih članova 2019 godine je iznosio **48,2** registrovana člana od ukupno 540 registrovanih članova prisutnih u 11 sportskih klubova u odnosu na broj registrovanih članova zaključno sa 2024, godinom (89,6 registrovanih članova) je uvećan za **95 %**.
- Prosječan broj članova sportskih klubova, registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza u pojedinačnim sportskim disciplinama (tabele broj 6), iznosi **26,5** tačnije 689 registrovanih članova od ukupno 1757 članova u 26 sportskih klubova. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine zaključuje se da, prosječan broj registrovanih članova 2019 godine je iznosio **25,3** registrovana člana od ukupno 532 člana u 21 sportski klub u odnosu na broj registrovanih članova zaključno sa 2024, godinom (26,5 registrovanih članova) je uvećan za **0.5 %**.

- Prema podacima iz popisa stanovništva iz 2023. godine u Budvi je nastanjeno 27446 stanovnika. Ako uporedimo starosnu grupu stanovnika od 1-39 godina koja ukupno ima 15246 stanovnika i koji potencijalno mogu biti članovi svih sportskih klubova u Budvi, dobiće se podatak da 3357 stanovnika ili 25 % ili $\frac{1}{4}$ ove starosne grupe čine članstvo u 37 budvanskih sportskih klubova.

Budvanski sport takođe pokazuje i tendenciju konstatnog rasta u smislu masovnosti, kao i postizanja vrhunskih rezultata. U prilog tome govori podatak da su u posljednjoj deceniji sportisti iz opštine Budva doprinijeli razvoju sporta postizanjem zavidnih sportskih rezultata i to u: **fudbalu** - jednom državni prvaci i dva puta osvajači Kupa Crne Gore; **vaterpolu** - tri puta državni prvaci i dva puta osvajači Kupa Crne Gore; **odbojci** - petnaest puta državni prvaci i petnaest puta osvajači Kupa Crne Gore; **rukometu** – dva puta državni prvaci i jedan put osvajači Kupa Crne Gore; **plivanju** - devet puta državni prvaci; **boksu** – osam puta državni prvaci; **boćanju** - devet puta državni prvaci i jedanaest puta osvajači Kupa Crne Gore; **taekwondou** - deset puta državni prvaci i šest puta osvajači Kupa Crne Gore; **karateu** - dugi niz godina su među prvih pet najbolje plasiranih u Crnoj Gori; **ju-jitsu** - deset puta državni prvaci; **gimnastici** – osamnaest puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima; **ribolovu** - četuri puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima i **tenisu** – pet puta državni prvaci u pojedinačnim nastupima.

Sportisti budvanskih sportskih klubova, osim uspješnih nastupa na državnim prvenstvima, imali su i uspješne nastupe za reprezentaciju Crne Gore ostvarivši tom prilikom mnoga reprezentativna međunarodna odličja. Status aktuelnih reprezentativaca/-ki u svim uzrasnim kategorijama reprezentacije Crne Gore ima 115 sportista iz Budve koji nastupaju u 13 sportskih disciplina, a to su: fudbal (4 člana), odbojka (18 članova), vaterpolo (6 članova), rukomet (2 člana), plivanje (6 članova), boćanje (5 članova), gimnastika (5 članova), tenis (2 člana), boks (9 članova), karate (15 članova), ju-jitsu (30 članova), taekwondo (10 članova) i sportski ribolov (3 člana).

Prema analizi finansijskog poslovanja sportskih klubova na teritoriji opštine Budva, klubovi se u prvom redu održavaju zahvaljujući sufinansiranju iz budžeta Opštine Budva, zatim od članarine i donacija, u manjem dijelu od sponzorstava i drugih marketiških aktivnosti i u veoma malom broju slučaja od transfera sportista. Što se rashoda tiče, sportski klubovi navode da su najveći troškovi zakup sportske infrastrukture, primanja igrača, trenera i organizacija turnira i takmičenja.

Analizom podataka sa istim podacima iz 2019. godine može se zaključiti, da se propisanim mjerama iz 2017. godine uspješno uticalo na brojnost sportskih klubova, članova u njima i takmičarske rezultate. Ciljano unapređenje postojećih mjera bi za budvanski sport predstavljao veći nivo stimulansa i zaštite. Sa time u vezi, neophodno je postojeće mjere unaprijediti u cilju bolje zaštite uspješnih sportskih klubova koji nisu klubovi od javnog interesa a koji su svojim rezultatima kako na državnim tako i na svjetskim reprezentativnim takmičenjima postali zaštitni znak Budve i budvanskog sporta upšte. Postojeće mjere je potrebno unaprijediti i u cilju bolje zaštite postojećih tradicionalnih primorskih sportskih disciplina koje u odnosu na druge sportske discipline nisu toliko atraktivne i komercijalne a sve u cilju njihovog očuvanja i sprečavanja njihove marginalizacije ili gašenja. Takođe, postojeće mjere je potrebno unaprijediti u odnosu na sportske klubove olimpijskih sportskih disciplina koji okupljaju veliki broj mladih članova i svojim radom pozitivno utiču i na rad sportskih klubova od javnog interesa za opštinu Budva.

3.2.3. Žene u sportu

Prema članu 2 Zakona o rodnoj ravnopravnosti („ Službeni list Crne Gore“, br. 46/7, 73/10, 40/11, 35/15) „rodna ravnopravnost podrazumijeva ravnopravno učešće žena i muškaraca, kao i lica drukčijih rodnih identiteta u svim oblastima javnog i privatnog sektora, jednak položaj i jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava i sloboda i korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za razvoj društva, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada“.

Uspjesima budvanskog sporta nemjerljiv doprinos su dale sportistkinje nastupajući za budvanske sportske klubove i reprezentaciju Crne Gore. Od 22 sportske discipline u kojima se takmiče budvanski sportski klubovi, prisutnost žena je u 21 sportskoj disciplini osim u fudbalu. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine kada je prisutnost žena bila u samo 5 od 19 sportskih disciplina sada je evidentan porast prisutnosti žena, tačnije u 21 od 22 sportske discipline.

U pogledu polnih razlika, prema dobijenim podacima, od 37 sportskih klubova u Budvi, žene su prisutne u 34 sportska kluba ili u 93 % od ukupnog broja klubova. U 34 sportska kluba je zastupljeno 1068 žena članova različitih uzrasnih kategorija tačnije, **31,5** sportistkinje ili 1/3 u svakom od 34 sportska kluba. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine kada je prisutnost žena u sportskim klubovima je bila 60 % ili u **19** od 32 sportska kluba, sada je evidentan porast broja prisutnosti žena u sportskim klubovima na 93 % tačnije, u 34 od 37 sportskih klubova.

Od 1068 žena u 34 sportska kluba u kojima su prisutne, takmičarski su aktivne 768 sportistkinje, tačnije prosječan broj sportistkinja registrovanih kod nacionalnih sportskih saveza iznosi **22,5** sportistkinje tačnije, 71% ili više od 2/3 u svakom od 34 sportska kluba. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine kada je u 17 od 19 sportskih klubova procenat registrovanih takmičarki iznosio 27 % ili prosječno **15** od ukupno 284 registrovane sportistkinje može se zaključiti da je porast registrovanih sportistkinja veći za 45 %.

Prema podacima iz 2019. godine, ukupan broj članova u 32 sportska kluba iznosio 2040 članova oba pola a prisutnost žena je iznosila 786 sportistkinja ili 24 % od ukupnog broja članova. Prema podacima danas može se zaključiti da je evidentan porast prisutnosti žena tačnije, u 34 sportska kluba od 3357 članova oba pola, prisutno je 1068 sportistkinja ili 32 % od ukupnog broja članova oba pola.

Navedeni podaci ukazuju na znatno povećan nivo učešća žena u sportu u odnosu na podatke iz 2019. godine zahvaljujući mjerama koje su kreirane još 2017. godine. Neke od mjera i ciljeva u pogledu povećanja učešća žena kako tada tako i danas podrazumijevaju utvrđivanje i dostizanje određene kvote prisutnosti članova oba pola u sportskim disciplinama što je skoro i postignuto sa 5 od 19 na 21 od 23 sportske discipline. Istim mjerama, uvećao se broj žena u sportskim klubovima sa 60 % iz 2019. godine na 93 % danas. Neke od mjera i ciljeva u pogledu povećanja učešća žena su podrazumijevale utvrđivanje i dostizanje određene kvote od 50 % registrovanih sportistkinja u odnosu na ukupan broj prisutnih sportistkinja. Analizom i upoređivanjem podataka sa podacima iz 2019. godine broj registrovanih sportistkinja danas je uvećan za 45 %. Kvota od 50 % se odnosila i na uvećanje prisutnosti žena u odnosu na ukupan broj članova oba pola u budvanskim sportskim klubovima. Prisutnost žena u odnosu na 2019. godinu je uvećana sa 24 % na 32 % ili 1/3 od

ukupnog broja članova oba pola što predstavlja uvećanje ali krajnji cilj i strateško usmjerenje bi trebalo biti izjednačavanje nivoa učešća žena u sportskim klubovima sa nivoom učešća muškaraca u postojećim sportskim klubovima. Da bi se ostvarila zadata kvota od 50 % prisutnosti žena u budvanskim sportskim klubovima neophodno je pored postojećih mjera, animirati klubove da u postojećim zakonskim okvirima umanje ili ne naplaćuju članarinu ženama kao što je to slučaj u sportskim klubovima u kojima je osnivač Opština Budva. Osim toga, neophodno je omogućiti uključivanje većeg broja žena u upravljačka tijela koja donose odluke, da bi na svim nivoima bila prepoznata i u praksi sprovedena rodna ravnopravnost, kao važan princip koji je dio EU standarda na svim poljima, pa i u oblasti sporta.

3.2.4. Stručni kadar u sportskim klubovima

U 37 sportskih klubova u Budvi radi ukupno 122 trenera ili prosječno 3,3 trenera u svakom. Upoređivanjem podataka iz 2019. godine kada je u 32 sportska kluba radio 81 trener ili prosječno 2,5 trenera u svakom zaključuje se da je uvećan broj trenera u klubovima. Mjerama koje su kreirane 2017. godine jedan od ciljeva je bio kako uvećanje broja sportskih klubova tako i uvećanje broja članova u postojećim sportskim klubovima. Uvećanjem broja članova (3357) u sportskim klubovima za 40 % u odnosu na broj članova 2019. godine (2040) pojavila se potreba za povećanim brojem trenera u istim. U opštini Budva sportske klubove, u najvećem broju slučajeva, vode stručni ljudi koju su usko specijalizovani za svoje sportske discipline. Pored profesora fizičkog vaspitanja, koji prenose svoja znanja i iskustva kroz školski sport, dio njih je uključen i u rad sportskih klubova. Edukovan kadar u sportskim klubovima raspolaže najvišim zvanjima, počev od trenera sa višom trenerskom školom, trenera specijalista sa visokom (Bachelor) trenerskom školom i trenera bivših igrača koji su, na osnovu seminara i kurseva u organizaciji matičnih sportskih saveza, stekli trenerske licence koje se obnavljaju jednom godišnje.

Jedan od evidentnih problema u sportu jeste potreba za kontinuiranim usavršavanjem stručnog kadra, čiji visok nivo edukacije znatno utiče na dalji razvoj sporta u našoj sredini, a indirektno i u državi. Imajući u vidu činjenicu da je najveća populacija aktivnih sportista u Budvi uglavnom školskog uzrasta (pioniri, kadeti i juniori), pitanje što kvalitetnijeg i stručnog vođenja specifičnog pedagoškog procesa formiranja ličnosti mladog sportiste mora se nastaviti i ubuduće i postavljati u prvi plan. Sve veći zahtjevi savremenog sporta podrazumijevaju veoma visok stepen poznavanja trenažne tehnologije, koja se stiče kako iskustvom tako i na edukativnim kursevima, seminarima i višednevnim sportskim kampovima, bez obzira na stepen obrazovanja trenera

3.2.5. Zdravstvena zaštita sportista

Vrste zdravstvenih pregleda u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista definisane su Pravilnikom o uslovima za obavljanje zdravstvenih pregleda sportista („Sl.list CG”, br.53/15) koji je, na osnovu prethodnog Zakona o sportu Crne Gore, donijelo Ministarstvo zdravlja Crne Gore. Ministarstvo sporta je prepoznalo da se definisani pregledi ne mogu sprovoditi u ustanovama primarne zdravstvene zaštite sportista, uzimajući u obzir vrstu pregleda koje treba obaviti u cilju utvrđivanja zdravstvene sposobnosti, nadležnost primarne zdravstvene zaštite i obim usluga koje se pružaju u istim. Zakonom o zdravstvenoj zaštiti propisano je da se na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavljaju pregledi, između ostalog i za prevenciju i skrining program, a vrši se i zdravstvena djelatnost zaštite sportista. Ministarstvo sporta Crne Gore je pokrenulo dobru

praksu za besplatan pregled sportista u 2017. godini gdje su one sportske organizacije koje nemaju dovoljan izvor finansijskih sredstva mogle izvršiti besplatan pregled najranjivijih kategorija, djece uzrasta do 15 godina na način koji je propisan Zakonom.

Zakonom o sportu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj: 44/18 ; 123/21) propisano je kada, kako i ko može obavljati zdravstvene preglede sportista i to:

- Članom 99 stav 3 Zakona o sportu Crne Gore je propisano: „Sportista registrovan kod nadležnog nacionalnog sportskog saveza je dužan da se podvrgne utvrđivanju zdravstvene sposobnosti najmanje jednom u toku 12 mjeseci, ako pravilima nacionalnog sportskog saveza nije određen kraći vremenski period“;
- Članom 99 stav 10 Zakona o sportu Crne Gore je propisano: „Uslove za obavljanje zdravstvenih pregleda, vrstu i obim pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, kao i uslove koje mora da obavlja doktor odgovarajuće specijalnosti propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva“.

U Registru zdravstvenih ustanova Crne Gore iz oblasti sportske medicine koje vodi Ministarstvo zdravlja Crne Gore na području opštine Budva nalazi se dvije specijalistička ambulanta opšte i sportske medicine tačnije, Specijalistička ambulanta sportske medicine „Medalja zdravlja“ i Ordinacija sportske medicine i rehabilitacije „Katharis“ u kojima se sprovode od dijagnostičkih do rehabilitacionih procesa. U navedenim zdravstvenim ustanovama budvanskim sportskim organizacijama i njihovim sportistima ponuđeni su osnovni i kompletni medicinski pregledi predviđeni Zakonom i Pravilnicima o registraciji u dijelu zdravstvene sposobnosti i zaštite sportista koji su u nadležnosti nacionalnih sportskih saveza. Osnovni medicinski pregled se odnosi za sportiste uzrasta do 12 godina, najmanje jednom godišnje, dok se kompletan medicinski pregled, najmanje jednom godišnje, odnosi na sportiste uzrasta od 12 godina koji obuhvata nalaze laboratorije, fizikalne i EKG preglede, testove opterećenja itd.

3.3. Rekreativni sport

3.3.1. Sportsko-rekreativna društva

Sportska rekreacija je slobodno odabrana, a ne nametnuta aktivnost koja se pretežno praktikuje u slobodno vrijeme. Iako je najvećim dijelom vezana za slobodno vrijeme, danas se u zemljama razvijene ekonomije sve češće pojavljuje u specifičnim programima kao značajan element savremene naučne organizacije rada i odmora. Sportska rekreacija se sve više integriše u sve dimenzije privrednog, kulturnog, ekonomskog i turističkog razvoja i postaje značajan činilac čovjekovog slobodnog vremena ogledajući se u samostalnom i kolektivnom praktikovanju kroz sportsko-rekreativna društva. Društva sportske rekreacije su organizovani na način kolektivnog praktikovanja sportske rekreacije, jer se na taj način sportistima rekreativcima omogućava racionalnije provođenje slobodnog vremena, upoznavanje sa ciljem takmičarskog karaktera sportske rekreacije. Praktikovanjem sporta postiže se lakša socijalizacija i rehabilitacija članova kao i edukacija o svim segmentima zdravih stilova života. Sportska rekreacija predstavlja

specifičan vid fizičkog vaspitanja i poseban dio fizičke kulture, a prilagođena je potrebama i interesima građana i kao takvu treba je posmatrati kao skup različitih motoričkih aktivnosti čijim praktikovanjem se utiče na održavanje ili poboljšanje motoričkih sposobnosti članova različitog uzrasta i zdravstvenog stanja u cilju ostvarivanja pozitivnih efekata na život i rad savremenog čovjeka. Sufinansiranjem programa rada sportsko-rekreativnih društava, Opština Budva se jasno odredila kako prema značaju i pozitivnom uticaju sportske rekreacije na građanstvo, tako i prema podsticaju za registraciju novih sportsko-rekreativnih društava koji bi građanstvu i članovima omogućili različite programske sadržaje svojih aktivnosti.

Na osnovu evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnost, u tabeli 4 predstavljena su sportsko-rekreativna društva koja su registrovana u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21).

Tabela 4: Sportsko-rekreativna društva

NAZIV I OSNOVAČ SPORTSKO-REKREATIVNOG DRUŠTVA
Sportsko-rekreativno društvo „Budva“ Osnivač: fizička lica
Sportsko-rekreativno društvo „Mogren“ Osnivač: fizička lica

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava sportskim subjektima iz budžeta Opštine Budva („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) član 22, Razvoj sportske rekreacije, Opština Budva je dio budžetskih sredstva opredijelila za razvoj sportske rekreacije putem sufinansiranja programa rada sportsko-rekreativnih društava.

3.4. Sport osoba sa invaliditetom

3.4.1. Sportski klubovi osoba sa invaliditetom

Deklaracijom iz Nice 2000. godine ističe se: „Sportska aktivnost treba da bude dostupna svakom čovjeku i ženi u saglasnosti sa individualnim aspiracijama i mogućnostima“. Sportovi osoba sa invaliditetom su uglavnom već postojeći sportovi koji su prilagođeni, te se ponekad koristi termin „prilagođeni sport“. Ipak, neki od ovih sportova su jedinstveni i nemaju ekvivalenta u grupaciji opštepoznatih sportskih aktivnosti. Nakon I i II Svjetskog rata fizioterapija i sportska medicina zauzimaju veoma važno mjesto u rehabilitaciji osoba sa invaliditetom, uz ortopediju i hirurgiju. Međutim, uloga sporta se mijenja i prerasta ulogu rehabilitacije, postaje vid rekreacije, a zatim i vid takmičenja, odnosno nadmetanja. (Lidija Ivanović, Fadilj Eminović, Srećko Potić, Veselin Medenica, Zbornik radova, 2010, str.145-151).

Na osnovu evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, u Tabeli broj 5 predstavljeni su sportski klubovi lica sa invaliditetom koji su registrovani u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21). U tabeli su navedeni naziv sportske discipline, naziv i osnivač sportskog kluba osoba sa invaliditetom.

Tabela 5: Sportski klubovi osoba sa invaliditetom

SPORTSKA DISCIPLINA	NAZIV I OSNIVAČ KLUBA OSI
Plivanje	Plivački klub osoba sa invaliditetom „Talas“ Osnivač: fizička lica

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) član 21, Razvoj sporta lica sa invaliditetom, Opština Budva je dio budžetskih sredstava opredijelila razvoju sporta osoba sa invaliditetom putem sufinansiranja programa rada takvih sportskih klubova. Korist od bavljenja sportom i rekreativnim aktivnostima za osobe sa invaliditetom je važna radi njihove integracije unutar društva, poboljšanja kvaliteta života i razvoja društvenih vještina. Međutim, praksa pokazuje da uslovi za bavljenje sportom osoba sa invaliditetom nijesu još uvijek pogodni. Činioci koji utiču na to su: socio-ekonomski status, stepen adaptacije, dostupnost transporta i drugih servisa i pomagala koja olakšavaju učestvovanje u sportu osoba sa invaliditetom. „Bijeli papir za sport“ Evropske komisije iz 2010. godine prihvata stav da osobama sa invaliditetom sport i dalje ostaje teško dostupan, kako samim učesnicima na sportskim priredbama, tako i posmatračima priredbi.

Opština Budva je, radi pristupačnosti sportskih objekata osobama sa invaliditetom, a u saradnji sa d.o.o. „Sportsko rekreativni centar“ 2011. godine, instalirala liftove kojima se osobama sa invaliditetom omogućava nesmetani pristup kako samom objektu, tako i pristup bazenu. Pristup terenu u d.o.o. „Mediterranski sportski centar“ je omogućen privremenim pristupnim rampama, a pojedini sportski rekviziti se mogu prilagoditi sportovima osoba sa invaliditetom. Na svim plažama sa plavom zastavicom instalirane su pristupne rampe za osobe sa invaliditetom i na kraju, u toku je projekat izrade teretana na otvorenom koje sadrže sprave prilagođene osobama sa invaliditetom. Treba istaći da plivački klub OSI „Talas“ godinama unazad bilježi izvanredne rezultate u plivačkim disciplinama. Takmičar kluba i reprezentativac Crne Gore, Tadić Ilija postiže zapažene rezultate plasmanima na evropska i svjetska prvenstva kao i učešće na Olimpijadi takmičara za OSI . Na ovaj način, Tadić je izvanredan reprezentant ne samo Budve i kluba iz koga dolazi, već i Crne Gore.

3.5. Školski sport

3.5.1. Školska sportska društva

Sport u okviru obrazovnog sistema podrazumijeva organizovane oblike rada u školskim institucijama, odnosno kroz obaveznu nastavu fizičkog vaspitanja, koja se sprovodi prema propisanim nastavnim planovima i programima.

U osnovnom obrazovanju Crne Gore sprovodi se koncept devetogodišnje osnovne škole koji se sastoji od tri ciklusa: prvi ciklus (1, 2 i 3. razred), nastavnik razredne nastave, uzrast od 6-8 godina, drugi ciklus (4, 5 i 6. razred), nastavnik razredne i predmetne nastave, uzrast od 9-11 godina i treći ciklus (7, 8 i 9. razred), nastavnici predmetne nastave, uzrast od 12-14 godina.

Predmet fizičko vaspitanje je obavezan i ravnopravan sa ostalim školskim predmetima. Na osnovu informacija dobijenih od nastavnika i brojnih istraživanja koja su za temu imala odnos mladih prema slobodnom vremenu, pokazala su da djeca i omladina u Crnoj Gori, a time i u Budvi, najveći dio slobodnog vremena provode u zatvorenom prostoru uz kompjutere, video igre i ostale vidove lake zabave. Ova pojava je zabrinjavajuća, jer je fizička aktivnost osnovna čovjekova potreba od njegovog rođenja do kasne starosti i predstavlja jednu od jako važnih komponenti koja utiče na zdravlje i ponašanje, kako djece školskog uzrasta, tako i na zdravlje i ponašanje starijih osoba. Djeca se putem školskog sporta uključuju u različite oblike sportskih sktivnosti, ne samo kroz nastavu fizičkog vaspitanja, već i kroz uključivanje u vannastavne školske sportske aktivnosti. Na ovaj način će se pozitivno uticati na njihov fizički razvoj, razvoj motoričkih sposobnosti i stvaranje dugotrajnih navika za njihovo učestvovanje u sportskim aktivnostima, kao segmentu zdravih stilova života. Imajući u vidu obaveznu stručnost izvršilaca nastave fizičkog vaspitanja i sistemu u školama koji se odnosi na nastavu fizičkog vaspitanja, za implementaciju školskog sporta zaduženi su nastavnici fizičkog vaspitanja od prvog do petog razreda, i od šestog do devetog razreda diplomirani profesori fizičkog vaspitanja.

Školski sport u Budvi, kao i u cijeloj Crnoj Gori funkcioniše kroz sistem školskih sportskih društava, koja djeluju u okviru osnovnih i srednjih škola. Svrha postojanja školskih sportskih društava jeste da se, pored redovnih časova fizičkog vaspitanja, uključi što veći broj djece u sportske aktivnosti.

Od ukupno 4 škole na teritoriji opštine Budva (3 osnovne i 1 srednja), registrovana su 3 školska sportska društva.

Na osnovu tabelarnog prikaza (Tabela 6) iz evidencije Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti u Opštini Budva predstavljena su školska sportska društva koja su registrovana u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21) i primanjem u članstvo Crnogorskog školskog sportskog Saveza. U tabelama je navedno ime školskog sportskog društva i ime škole.

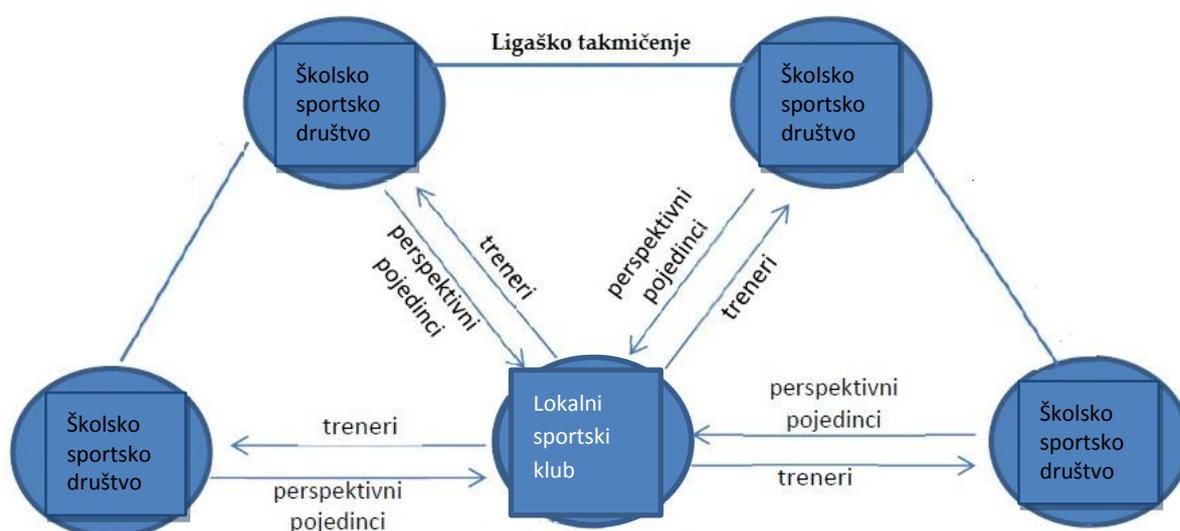
Tabela 6: Školska sportska društva

NAZIV ŠKOLSKOG SPORTSKOG DRUŠTVA	NAZIV ŠKOLE
Školsko sportsko društvo „Stefan Mitrov Ljubiša“	Osnovna škola „Stefan Mitrov Ljubiša“ Budva
Školsko sportsko društvo „Druga osnovna škola“	Osnovna škola „Druga osnovna škola“ Budva
Školsko sportsko društvo „Fair Play“	Srednja mješovita škola „Danilo Kiš“ Budva

Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) član 20, Razvoj školskog sporta, Opština Budva je dio budžetskih sredstava opredijelila razvoju školskog sporta putem sufinansiranja programa rada školskih sportskih društava. Sportska takmičenja budvanskih osnovnih škola i srednje škole odvijaju se po programu Crnogorskog školskog sportskog Saveza. Takmičenja osnovnih škola održavaju se u šest sportskih

disciplina (rukomet, košarka, fudbal, odbojka, atletika i šah), dok je u srednjim školama takmičenje zastupljeno u pet sportskih disciplina (košarka, fudbal, rukomet, odbojka i atletika). Takmičenja dvije osnovne škole iz Budve realizuju se na osnovu eliminacije ili plasmana za viši rang takmičenja, i to od lokalnog međuškolskog takmičenja, regionalnog, državnog do svjetskog školskog prvenstva. Osim masovnosti, na takmičenjima gdje učešće uzima preko 150 takmičara/-ki na svakom nivou takmičenja, treba istaći da su pojedine školske sportske ekipe postigle zavidne rezultate, kako plasmanima na završna državna i međudržavna prvenstva, tako i postignutim rezultatima na njima.

- stvaranje mogućnosti većem broju djece da se afirmišu u željenom sportu; zalaganje i želja za dokazivanjem i kod one djece koja ne pokazuju talenat za vrhunski sport;
- kvalitetnija selekcija talentovanih učenika; perspektivni pojedinci bi bili pridruženi mlađim selekcijama lokalnog kluba; uz rad u školskom klubu imali bi optimalan program treninga i takmičenja;
- korist lokalnim klubovima kroz veći fond treninga, rasterećenje glavne gradske sportske sale.

Slika: Saradnja školskih sportskih društava i lokalnih sportskih klubova

3.6. Sport i turizam

Sport i turizam su oblasti koje mogu u uzajamnom odnosu doprinijeti razvoju i imidžu, ne samo lokalne zajednice, već i razvoju i promociji sporta kod šire populacije. Sport kao profesionalna, amaterska i rekreativna aktivnost obuhvata značajan broj onih koji putuju da bi igrali i takmičili se na različitim destinacijama i zemljama. U međunarodnim okvirima, najvažniji sportski događaji kao što su Olimpijske igre, svjetski i evropski šampionati, postali su sami za sebe moćne turističke atrakcije dajući veliki doprinos turističkom imidžu destinacije domaćina.

Oblici sportskog turizma su sportski turizam takmičarskog tipa i sportski turizam rekreativnog tipa. **Sportski turizam takmičarskog tipa** podrazumijeva posjetu turističke destinacije radi

aktivnog učešća takmičara na sportskim priredbama i drugo, posjetu turističke destinacije isključivo radi pasivnog učešća na velikim sportskim priredbama. **Sportski turizam rekreativnog tipa** podrazumijeva turizam iniciran prvenstveno turističkom destinacijom, a zatim sportsko rekreativnom ponudom da bi se na taj način zadovoljila čovjekova želja za igrom, kretanjem, promjenom, rasonodom, opuštanjem, a istovremeno umanjile negativne posljedice modernog načina života i rada.

Pravni subjekti koji se danas pojavljuju kao ponuđači sportsko-turističke ponude su subjekti različitih upotrebni vrijednosti, a svi zajedno rade na poboljšanju ukupne turističke ponude. Turistička ponuda, pa samim tim i ona sportskog turizma, formira se u dužem vremenskom periodu i sastoji se od materijalnih i nematerijalnih elemenata. Nosioци ponude u sportskom turizmu su:

- hotelski kompleksi koji u svom sastavu imaju i odgovarajuće sportske sadržaje,
- sportsko-rekreativni centri, □ sportski klubovi i
- sportsko-rekreativna društva.

Vrhunski sport i sportsku rekreaciju karakterišu brojne različitosti, jer predstavljaju različite oblasti fizičke kulture, tako da se danas grade sportski objekti koji su namijenjeni i jednom i drugom području. Na taj način, osim što pozitivno utiču na razvoj vrhunskog sporta, takvi sportski objekti imaju i svoju ekonomsku pozadinu stavljanjem na korišćenje objekta ili dijelova objekta ostalim korisnicima koji će uticati na bolju ponudu sportskog turizma. Na primjer, fitness centri u mnogim svjetskim turistčkim destinacijama predstavljaju značajnu turističku ponudu. U Njemačkoj, koja je za Crnu Goru izuzetno zanimljivo turističko tržište, radi oko 6.500 privatnih fitness klubova sa oko

2,7 miliona članova. Višednevni programi ispunjeni fitness sadržajima postali su zaštitni znak svakog ozbiljnijeg turističkog operatora. Nažalost, domaći turistički radnici bazirali su se na „jeftine“ zabave dnevnog karaktera poput sportskih turnira ili borilačkih mečeva u organizaciji sportskih klubova kojima se više utiče na promociju i razvoj tih sportskih disciplina, a mnogo manje na razvoj sportskog turizma koji sa sobom donosi i ekonomske koristi.

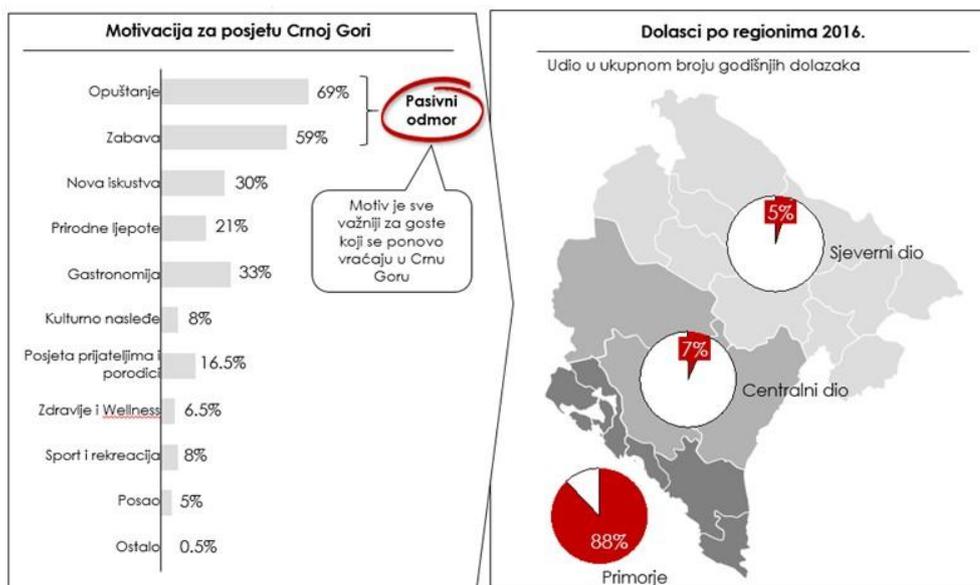
Sa dobro izabranim sportskim sadržajima, sportski turizam može postati pokretač razvoja pojedinih turističkih destinacija. U prilog tome govore statistički podaci da se oko 55% turističkih putovanja Nijemaca odnosi na odmor sa sportom, 52% u slučaju Holanđana, dok je taj procenat najmanji u slučaju Francuza 32 % (Strategija sporta grada Rijeke 2018-2024. godine, str. 44-45). Statistika pokazuje da turista iz Njemačke, kome je sport glavni motiv putovanja, u nekoj destinaciji boravi prosječno 7-8 noći i troši 580 eura po putovanju, a skoro 60% Nijemaca se odlučuje da boravi u hotelu. Ista istraživanja pokazuju da Holanđani na takvim putovanjima malo troše (51 euro dnevno), ali njihov boravak traje dugo, prosječno 11-12 noćenja. Najviše troše Francuzi sa prosječnih 1.010 eura po putovanju ili 97 eura po noćenju. Osim toga, kada su u pitanju ove tri države, treba istaći i podatak da Francuzi i Holanđani najradije putuju od maja do avgusta, dok Njemci biraju period od januara do aprila.

Tržište radne snage sportskog turizma pokazuje mali udio profesionalnih radnika u sportu, a sve više se ukazuje potreba za novim profilima stručnjaka koji će moći odgovoriti specifičnim zahtjevima sve probirljivijih korisnika sportsko-rekreativnih aktivnosti. Današnja kadrovska

politika u sportskom turizmu bazirana je na visokoobrazovanim stručnjacima sa akademskim zvanjima koji će, osim unaprjeđenja sportsko-rekreativnog turizma, znati da doziraju sve vrste vježbanja i skrenu pažnju korisnicima da upražnjavanje sportske aktivnosti ne znači i potpunu bezbjednost samih korisnika. U svjetskim turističkim destinacijama koje imaju ponude različitih sportsko-rekreativnih sadržaja, posebno avanturističkih (pješačenja planinarskim stazama, jedrenje na dasci sa padobranom, vožnja skutera na vodi, skijanje na vodi i drugi sadržaji), dešava se da te aktivnosti nijesu u potpunosti bezbjedne i česte su nezgode sa tragičnim posljedicama. Sport u turizmu je složena djelatnost koja zahtijeva posebnu organizaciju i menadžment koji je potrebno uskladiti sa drugim profilima menadžera u turizmu. Zbog toga bi bilo neophodno posebno školovati i obučiti stručne menadžere za određene sportove. Osim besprijealnog poznavanja sporta, ovi menadžeri moraju biti školovani i iz drugih oblasti u turizmu, što dobijaju kroz edukaciju. Oblike specijalne edukacije u svijetu sprovode veliki hotelski lanci, tur-operatori i agencije za organizaciju zabave i to nakon što su unaprijed izvršili selekciju kadra koji odgovara njihovim potrebama. Uloga sportskog animatora u turizmu ne svodi se samo na sportske aktivnosti; od njih se zahtijeva posjedovanje i posebnih osobina kao što su psiho-fizička osposobljenost, talenat i osjećaj za kontakt s gostima i potreban nivo opšteg znanja.

Istraživanja motiva turista koji dolaze u Hrvatsku, a koja je sproveo Institut za turizam Hrvatske, pokazuju da su motivi sporta i rekreacije 1997. godine bili zastupljeni sa 9%, 2003. godine sa 11% i tako postali peti motiv po važnosti dolaska u Hrvatsku. Grad Rijeka je sa svojom dobrom sportskom infrastrukturom u značajnoj mjeri uticao na razvoj sportskog turizma u Hrvatskoj, jer je zajedno sa nacionalnim sportskim savezima i lokalnim sportskim subjektima uspješno organizovao velika međunarodna sportska takmičenja u rukometu, kuglanju, vaterpolu, dizanju tegova, taekwondou i plivanju. Rijeka je bila domaćin Evropskog studentskog prvenstva 2016. godine, Evropskog juniorskog prvenstva u sinhronizovanom plivanju, Evropskog juniorskog prvenstva u skokovima u vodu i Evropskog seniorskog prvenstva u vaterpolu i daljinskom plivanju. U 2017. godini je održan 21. Festival sporta i rekreacije na kojem je učestvovalo više od 17.000 učesnika. Radi sportskih manifestacija u 2016. godini u Rijeku je doputovalo više od 4.500 sportista koji su se zadržali minimalno pet dana (Studentske igre i Evropsko seniorsko prvenstvo u otvorenom plivanju) i sedam ili više dana na ostalim prvenstvima. Na evropskim juniorskim prvenstvima je ostvareno 4.200 noćenja, a na seniorskim prvenstvima približno 12.000 noćenja. Minimalna dnevna potrošnja po osobi za vrijeme trajanja Evropskog seniorskog prvenstva u vaterpolu iznosila je 50 eura i više. Tako dolazimo do brojke od 50.000,00 eura za 100 učesnika u deset dana, te da je isti takav iznos potrošen i za smještajne kapacitete.

Slika 1: Motivacija za posjetu Crnoj Gori

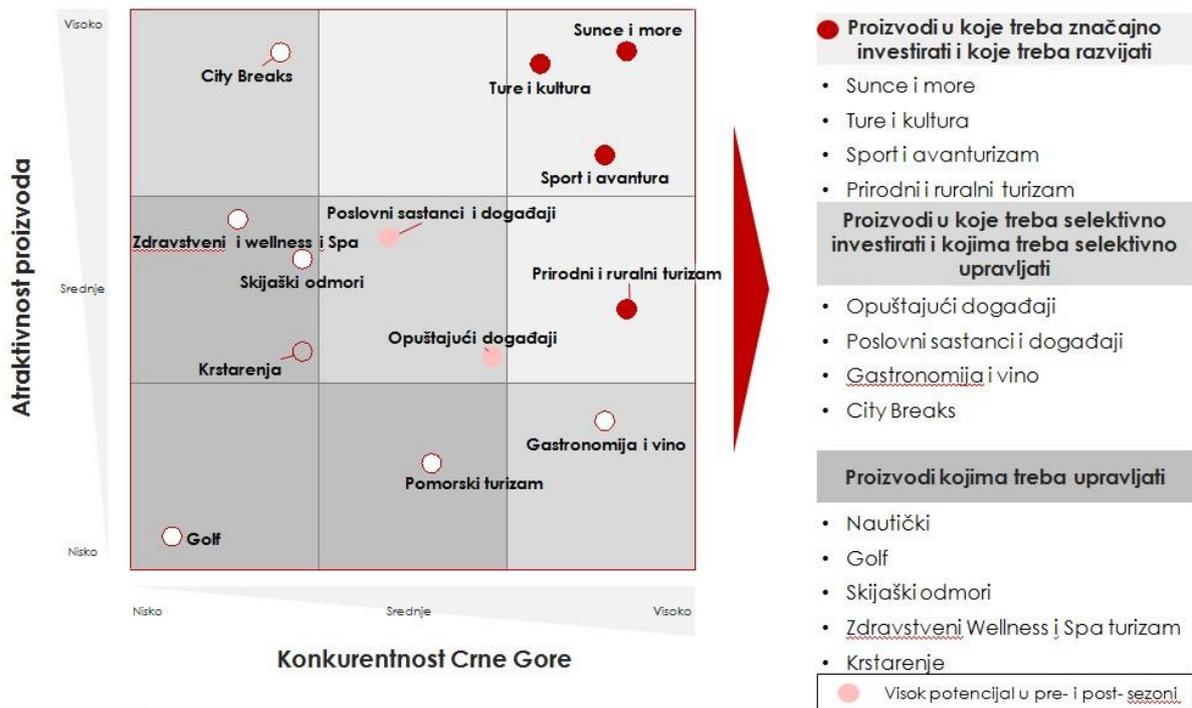

Izvor: THR na osnovu Ankete posjetilaca iz 2017. godine, Nacionalna turistička organizacija, Monstat

Crna Gora dominantno zavisi od turističke ponude “sunce i more”, koja ostvaruje daleko najveći dio dolazaka i prihoda. Takvo stanje se najviše ogleda kroz primarnu motivaciju za posjetu Crnoj Gori, a još više kroz prostornu raspoređenost posjetilaca, imajući u vidu činjenicu da 88% svih turističkih posjeta Crnoj Gori čine posjete u priobalnom području (Slika 1). To sa sobom nosi brojne značajne izazove za industriju i društvo: preveliki fokus ekonomije na priobalje, visoku sezonalnost, zavisnost od velikih tur-operatora. Da bi se premostio jaz, moraju biti sačinjeni adekvatni planovi za razvoj proizvoda. Novi proizvodi će privući nove segmente tržišta Istočne, kao i Zapadne Evrope, prije svega u periodu niske i srednje sezone, a takođe i izvan trenutnih centara masovnog turizma na obali.

Istraživanje motiva turista koji dolaze u Crnu Goru (sprovedeno za potrebe izrade Strateškog marketing plana za turizam u Crnoj Gori 2018-2022) pokazuje da su sport i rekreacija glavni motiv dolaska u Crnu Goru za 8% ukupno anketiranih posjetilaca (Slika 1).

Slika 2: Procjena turističke ponude Crne Gore

Izvor: Strateški marketing plan za turizam u Crnoj Gori 2018-2020 – kratki pregled, 2018, str. 20

Takođe, na osnovu detaljne analize i primjenom posebno utvrđene metodologije izvršena je i procjena trenutnog stanja i potencijala za budući razvoj različitih turističkih ponuda, na osnovu sposobnosti Crne Gore da odgovori na zahtjeve tržišta. *Sport i avanturizam prepoznati su kao jedan od tri strateška proizvoda za Crnu Goru u koje treba značajno investirati i koje treba razvijati (slika*

2), što se i navodi u Strateškom marketing planu za turizam u Crnoj Gori 2018-2022.

Turizam u opštini Budva bilježi pozitivan trend. Prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore – MONSTAT, tokom 2017. godine na području budvanske rivijere boravilo je ukupno 848 443 gostiju i realizovano je 4.824.518 noćenja, od čega su strani turisti činili 97% ukupnog turističkog prometa. U 2018. godini, samo u kolektivnom smještaju je ostvaren turistički promet od 2 001 011 noćenja, od čega su strani turisti ostvarili 1 904 585 noćenja, dok su domaći turisti ostvarili 96 426 noćenja. Najveći broj noćenja je ostvaren u julu i avgustu mjesecu kada je ostvaren turistički promet od 868.137 noćenja. U 2023. godini ostvareno je ukupno 852 606 dolazaka, a učešće stranih turista u ukupnom broju dolazaka iznosilo je 93,7%. Ukupan broj noćenja iznosio je 5 584 672.

U opštini Budva nije bilo velikih međunarodnih višednevnih sportskih manifestacija u 2018. godini, već su se održavale državne i regionalne sportske manifestacije klupskog karaktera u organizaciji lokalnih sportskih klubova i njihovih matičnih sportskih saveza koje su u prosjeku trajale 1-2 dana. Time se sa sigurnošću može tvrditi da je veliki broj noćenja ostvaren zahvaljujući turističkoj ponudi Budve sa čistim morem, pjeskovitim plažama i dobrim kolektivnim i privatnim smještajem, ali sa veoma zanemarljivim doprinosom sportskog turizma. Tačnije, osim samih takmičara kao aktera sportskih manifestacija koji su tim povodom ostvarili određeni broj noćenja, karakter, popularnost i sportski nivo tih manifestacija nije predstavljao jedini motiv ili turističku atrakciju zbog koje bi turisti boravili u Budvi.

U toku 2018. godine u Budvi su održane međunarodne sportske manifestacije koje su trajale 2-3 dana i to: od 20. do 23. aprila je održano Međunarodno takmičenje u podvodnom ribolovu „Budva dive in Cup“ na kome je, osim domaće ekipe „Tuna“, učestvovalo još 18 ekipa sa 35 takmičara; od 13. do 15. maja održan je Međunarodni košarkaški turnir „Basket U 16 Kup“ na kome je, osim domaće ekipe košarkaškog kluba „Mogren basket“, učestvovalo još sedam ekipa sa ukupno 100 takmičara; od 17. do 20. maja održan je Međunarodni fudbalski turnir u malom fudbalu na kome je, osim domaće ekipe fudbalskog kluba „Vihor“, učestvovalo još 65 ekipa iz Crne Gore i regiona sa ukupno 900 takmičara i od 16. do 19. maja održan je Međunarodni turnir u ribolovu „Big game fishing“ na kome je učestvovalo 25 ekipa sa ukupno 50 takmičara. Na osnovu navedenih sportskih manifestacija u Budvi je, samo na osnovu 2-3 noćenja takmičara, ostvaren promet koji u prosjeku iznosi 600 noćenja.

Sportske manifestacije koje su održane u Budvi na kojima je na osnovu dijela učesnika ostvareno u najboljem slučaju jedno noćenje su: 13. maja održan je Međunarodni ju-jitsu kup „Budva Open“ na kome su, osim domaće ekipe jiu-jitsu kluba „Budva“, učestvovala još 23 ekipe iz regiona sa ukupno 380 takmičara; 27. juna održano je sportsko zabavno takmičenje „Citu games“ na kome je učestvovalo 8 ekipa iz Budve i Crne Gore sa ukupno 50 takmičara; 20. septembra održan je međunarodni taekwondo turnir na kome je, osim domaće ekipe taekwondo kluba „Montenegro stars“, učestvovalo još 20 klubova iz regiona sa ukupno 200 takmičara; od 29-30. septembra održan je Međunarodni odbojkaški turnir „Mediteran Kup“ na kome je, osim domaće ekipe odbojkaškog kluba „Mediteran“, učestvovalo još 8 klubova uzrasta kadetkinja i pionira iz zemalja u regionu sa ukupno 100 takmičara; 17. novembra održan je Međunarodni turnir u ritmičkoj gimnastici „Dani Budve 2018“ na kome je, osim takmičarki domaćeg kluba gimnastičkog kluba „Budva“, učestvovalo 200 takmičarki iz zemalja regiona; 17. novembra održan je Plivački turnir „Dani Budve“ za uzrast pionira na kome je, osim domaćih takmičara iz Budve, učestvovalo ukupno 350 takmičara iz Crne Gore; 17. novembra održan je Međunarodni boćarski turnir „Dani Budve“ na kome je, osim domaćih takmičara boćarskog kluba „Maini“, učestvovalo 8 klubova iz zemalja regiona sa ukupno 40 takmičara; 17. novembra održan je Međunarodni karate turnir „Dani oslobođenja Budve“ na kome je, osim domaćih takmičara karate kluba „Budva“, učestvovalo još 27 ekipa iz zemalja regiona sa ukupno 320 takmičara i 12. decembra održana je Međunarodna bokserska revija „Jadranski biseri“ na kojoj je, osim domaćih takmičara bokserskog kluba „Budva“, učestvovalo 20 takmičara iz država regiona. Hipotetički posmatrano, ukoliko bi na osnovu navedenih jednodnevnih sportskih manifestacija samo 1/3 od ukupnog broja takmičara (1660) ostvarilo jedno noćenje, ostvareni promet bi iznosio oko 553 noćenja.

U periodu od 2018 - 2024. godine, u Budvi su održane sljedeće sportske manifestacije: Svjetsko prvenstvo u boksu za mlade (od 20. oktobra do 06. novembra 2024. godine) sa 1500 učesnika iz 70 zemalja; Evropsko prvenstvo u boksu za mlade 2020. godine; Evropsko prvenstvo za seniorke i seniore u boksu 2023. godine; Evropsko prvenstvo u boksu za mlade uzrasta do 22 godine održano 2023. godine; Svjetski kup za mlade u boksu 2023. godine; Evropsko prvenstvo u boksu 2024. godine; Boćarski turnir 2024. godine; Evropsko pojedinačno prvenstvo u šahu 2024. godine (na kojem je učestvovalo 400 šahista). Osim navedenih, svake godine se održavaju i sljedeće manifestacije: „Jadranski biser“ (boks), „MNE Open“ (gimnastika) i „Budva Open“ (Ju-jitsu).

Na osnovu ovih podataka može se reći da turistički prihod sagledan po broju ostvarenih noćenja na osnovu sportskog turizma, predstavlja zanemarljiv doprinos turističkoj ponudi Budve. Ako uporedimo podatke iz prethodnog perioda i perioda koji je obuhvaćen ovom Strategijom, možemo zaključiti da nema bitne razlike u rezultatima, jer postojeća infrastruktura ne može da odgovori zahtjevima za organizovanje velikih sportskih događaja u kolektivnim sportovima. Zato se nameće pitanje šta je potrebno preduzeti u pogledu brendiranja Budve kao sportsko-turističke destinacije. Prije svega, postojeću skromnu sportsku infrastrukturu treba obogatiti izgradnjom novog sportskog centra koji će sadržati: fudbalski stadion sa pratećim terenima otvorenog i zatvorenog tipa i atletskom stazom, višenamjensku sportsku dvoranu za ekipne sportove sa par manjih dvorana za pojedinačne sportove, teretanu, platforme za penjanje i uopšte za potrebe sportske rekreacije, otvoreni bazen olimpijskih dimenzija sa teniskim terenima različitih podloga. Nova infrastruktura u svakom pogledu mora zadovoljavati najsavremenije standarde koje zahtijevaju međunarodne sportske asocijacije koje su jedine kompetentne prilikom odabira organizacija velikih međunarodnih sportskih događaja. Izgradnjom nove, sa postojećom infrastrukturom, postojećim kolektivnim i privatnim smještajem, sa blagim klimatskim uslovima u zimskom periodu, i edukacijom sportskih radnika da razmišljaju globalno, a ne lokalno, Budva bi se na tržištu brendirala kao sportska destinacija sa benefitima koje bi, osim lokalnog stanovništva, imali lokalni i državni sportski subjekti i uopšte država Crna Gora. Izgradnjom sportske infrastrukture promoviše se sportski turizam, a stimulišu se i investicije u infrastrukturne projekte, kao što su putevi i novi hoteli, odnosno projekti od kojih koristi ima i lokalno stanovništvo i posjetioci. Kada se jednom izgradi infrastruktura, ove dvije grane - turizam i sport postaju motor privrednog rasta. U tom smislu, sportski turizam predstavlja veliki potencijal i razvojnu šansu.

Tabela 1: Pregled mogućnosti za sportsko - turističku ponudu

Sportski turistički proizvodi	Pregled kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih mogućnosti za sportsku turističku ponudu										
	Podgorica	Ulcinj	Bar	Budva	Tivat	H. Novi	Kotor	Cetinje	Nikšić	Zabljak	Kolašin
Trening kampovi: fudbal – regionalno, a nakon renoviranja i unapređenja usluga i međunarodno				Jaz		Plan FK Igalo					Ljetnji kampovi za mlade
Trening kampovi: vaterpolo i plivanje	U sprezi sa događajima (pokriti otvoreni bazen)	Sa bazenom				Potrebna investicija za zatvoreni bazen					
Trening kampovi: rukomet, košarka, odbojka u zatvorenom							Nova sportska sala			Ljetnji kampovi	Ljetnji kampovi
Paketi za rekreativce, trening kampovi: vazduhoplovni sportovi (jedrilicarstvo, padobranstvo)											

Trening kampovi: veslanje, vožnja kanua i kajaka – regionalno, a na srednji rok međunarodno					Regionalno i međunarodno							
Trening kampovi: atletika											Mladi, ljeti	Mladi, ljeti
Trening kampovi: mali fudbal												
Trening kampovi: boriilačke vještine												
Novo: olimpijski sportski centar, višenamjenski			U blizini Topolice		Projekat COK-a Koncept nalaže ponovnu provjeru i kalkulacije			Nova sportska sala				

Izvor: Studija za razvoj sportskog turizma, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2015

Tabela br. 2: Pregled mogućnosti za sportsko-turističku ponudu

Sportski turistički proizvodi	Pregled kratkoročnih i srednjoročnih mogućnosti za sportsku turističku ponudu											
	Podgorica	Ulcinj	Bar	Budva	Tivat	H. Novi	Kotor	Cetinje	Niškić	Žabljak	Kolašin	
Događaji: u prirodi (avanturistički sportovi, planinsko trčanje, pješakači maraton), 24časovni duatloni, triatloni, orijentiring. Sjever: skijanje i hodanje na krpljama. Regionalno, međunarodno.	Uključujući okolnu, npr. Cijevnu, Piperi, Zeta	Odbojka na pijesku	Duž primorske transverzale uključujući pristupne staze	Odbojka na pijesku, vazduhoplovno jedrilicarstvo, drugo duž primorske transverzale uključujući pristupne staze	Uključujući golf, odbojku na pijesku, drugo, Vrnac, Gornja Lastva	Uključujući Orjen	Duž primorske transverzale uključujući pristupne staze	NP Lovćen	Vučje, Krmovo			
Događaji: Fudbal - međunarodno	Uz poboljšanja na stadionu			Petrovac								
Događaji: drumski biciklizam – drum. trka „Putevi kralja Nikole“ – UCI International												
Događaji: planinski biciklizam – regionalno, međunarodno												
Događaji: maraton/polumarat. – profesionalci, amateri, međunar.												
Događaji: jedrenje – med. regate												
Događaji: vazduhoplovni sportovi – region., međunarodno	U saradnji sa NK		Jadranski kup		U saradnji sa NK							

Izvor: Studija za razvoj sportskog turizma, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2015

Sportski turizam je prilika za Budvu, jer se van sezone može generirati nova i dodatna potražnja, a time i veći prihodi od turizma. Produženje turističke sezone moguće je samo u slučaju postojanja diverzifikovane turističke ponude, kroz stvaranje novih proizvoda. U tabelama 1 i 2, koje su preuzete iz Studije za razvoj sportskog turizma u Crnoj Gori (Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2015. godine), date su sugestije za dalji razvoj sportova po opštinama i prikazani su potencijali za međuopštinske klastere koji bi mogli biti kolektivna inicijalna ponuda Crne Gore. Kada je u pitanju sportski turizam, kvalitet usluge mora odgovarati cijeni i prethodno definisanoj ponudi. U cilju postizanja visokog kvaliteta, neophodna je sinergija ključnih stejkholdera, kao i saradnja opština kroz formiranje klastera za razvoj zajedničkog turističkog proizvoda.

3.7. Službena evidencija sportskih organizacija i objekata

3.7.1. Službena evidencija sportskih organizacija

Članom 52 Zakona o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21) je propisano, da je Registar sportskih organizacija u nadležnosti Ministarstva sporta i mladih Crne Gore. Članom 26 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je predviđeno da organ lokalne uprave nadležan za sport izrađuje i ažurira internu službenu evidenciju koja se odnosi na sportske organizacije i sportske aktivnosti u opštini Budva i to:

- registar sportskih objekata na nivou opštine sa podacima o vlasniku objekta, načinu korištenja i održavanja;
- registar sportskih organizacija sa teritorije opštine koji se nalaze u sistemu takmičenja sa podacima o odgovornim licima, statusu kluba (amaterski, profesionalni), ukupnom broju registrovanih sportista u strukovnom savezu (po uzrastu i polu);
- pregled ekipa po rangovima takmičenja;
- pregled rezultata na domaćim takmičenjima na godišnjem nivou svih ekipa i pojedinaca u sistemu takmičenja;
- pregled rezultata na međunarodnim takmičenjima svih ekipa i pojedinaca u sistemu takmičenja;
- naziv osnovnih i srednjih škola koje su uključene u školski sport; - naziv organizacija koje se bave sportom za sve i
- naziv registrovanih sportskih klubova koje okupljaju osobe za invaliditetom.

3.7.2. Sportski objekti zatvorenog tipa

Članom 107 Zakona o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21) je propisano, da Ministarstva sporta i mladih Crne Gore vodi evidenciju sportskih objekata u Crnoj Gore. Na području opštine Budva postoji solidna sportska infrastruktura koja se nalazi kako u državnom, opštinskom i privatnom vlasništvu, tako i sportska infrastruktura koja se nalazi na javnim površinama.

1. D.o.o. „Mediterranski sportski centar“

Sportski centar se nalazi u blizini Srednje mješovite škole „Danilo Kiš“ i posjeduje sve neophodne sadržaje za realizaciju trenažnog procesa i takmičenja u više sportskih disciplina. Osnovni kapital Društva čini poslovni sportski objekat ukupne površine 2.874,87 m² sagrađen na parceli 1617 KO Budva koji sadrži veliku sportsku salu sa tribinama kapaciteta 1 000 sjedećih mjesta i parketnu podlogu na kojoj je markirano košarkaško, rukometno i odbojkaško igralište. U objektu se nalazi kancelarija za fizičku kulturu i tehničku službu, četiri svlačionice za sportiste, dvije posebne manje svlačionice, teretana opremljena sportskim spravama i rekvizitima i prostor za masažu. Na spratu, ispod tribinskog dijela dvorane, nalazi se mala dvorana prilagođena trenažnim aktivnostima sportskih klubova u pojedinačnim sportskim disciplinama. Na spratu, sa južne strane dvorane, nalaze se tri kancelarije, a u prizemlju dvorane šest poslovnih prostora različitog sadržaja i namjene, parking prostor sa sjeverne, istočne i zapadne strane dvorane.

D.o.o. „Mediteranski sportski centar“ je do kraja 2014. godine bio registrovan kao javno preduzeće. Odlukom SO Budva od 10.02.2014. godine (Službeni list Crne Gore-Opštinski propisi 5/14, što je prijavljeno 12.02. 2015. godine u sudski registar), izvršena je preregistracija javnog preduzeća u d.o.o. sa sjedištem u Budvi na adresi Trg sunca bb. Društvo obavlja poslove organizovanja sportskih takmičenja, treninga, fizičkog vježbanja, sportsko-rekreativnih aktivnosti i drugih manifestacija od značaja za fizičku kulturu.

Mediteranski sportski centar, Budva

Od 2019. godine u d.o.o. Mediteranski sportski centar se ulažu znatna sredstva za adaptaciju i rekonstrukciju objekta. Samo 2019. godine su urađeni molerski radovi u cijelom objektu, izvršena popravka krovne površine, izrada idejnog projekta centra i obnovljen kancelarijski inventar ; 2020. godine su završeni geodetski radovi i obnovljeni sportski inventar – koševi ; 2021. godine je instalirana niva rasvjeta u dvirani i postavljen novi dizajn unutrašnjosti objekta , 2022. godine je uloženo u tahniku u kancelarijama centra ; obnova krovne površine i ugrađena klimatizacija objekta ; 2023. godine je zamijenjena stolarija u objektu, instaliran novi vdeo nadzor, zamjena elektro instalacija i ugrađene nove stepenice na objektu ; 2024. godine je obnovljena popravka krovne površine objekta, uloženo u novi elektro materijal, obnovljena stolarija –prozori na objektu i nova kancelarijski namještaj. Od 2019. godine u Mediteranski sportski centar je za adaptaciju i rekonstrukciju objekta uloženi iznos 40. 215, 00 €.

2. Sportska dvorana „Rea“

Sportska dvorana se nalazi u gradskom naselju Golubovina. Na parketnoj podlozi markirano je košarkaško, rukometno i odbojkaško igralište. Kapacitet dvorane je 500 sjedećih mjesta. U prizemlju, sa južne strane dvorane, nalazi se prostor za svlačionice, dok sa sjeverne strane se nalazi dvoranski kafe-bar sa tarasom. Na spratu, sa južne strane, smještena je teretana koja je opremljena sportskim spravama i prostorom za masažu, a u potkrovlju se nalazi mala dvorana namijenjena fitness aktivnostima.

3. D.o.o. Sportsko rekreativni centar „Dragan Trifunović“

Zatvoreni bazen se nalazi u sklopu HTP „Slovenska plaža“. Osnovni kapital Društva čini poslovni sportski objekat (bazen) ukupne površine 3.200 m², sagrađen na parceli 1271/8 KO Budva koji sadrži: plivački bazen sa tribinama kapaciteta 750 sjedećih mjesta i pratećim sportskim sadržajima, salu od 200 m², teretanu 100 m², poslovni prostor 40 m², kao i manji poslovni prostor od 10 m², kancelarije, kafe bar, svlačionice i press-salu.

D.o.o. Sportsko-rekreativni centar „Dragan Trifunović“ je do kraja 2015. godine bio registrovan kao javno preduzeće. Odlukom SO Budva od 10.02.2014. godine („Službeni List Crne Gore“ Opštinski propisi 5/14), izvršena je preregistracija javnog preduzeća u d.o.o. sa sjedištem u Budvi, Slovenska obala bb. Društvo obavlja poslove iz oblasti sporta, fizičkog vaspitanja i sportske rekreacije, pruža usluge u takmičarskom sportu, organizuje priredbe i treninge plivanja, vaterpola, umjetničkog i sinhronog plivanja i drugih aktivnosti u pravcu razvoja plivačkog i vaterpolo sporta.

Društvo sistemski radi na postizanju što boljeg i potpunijeg zadovoljenja potreba građana i drugih korisnika iz sfere sporta i fizičke kulture.

Od 2019. godine u d.o.o. Sportsko-rekreativni centar se ulažu znatna sredstva za adaptaciju i rekonstrukciju objekta. Samo 2019. godine je instaliran novi „led“ semafor, obnovljene svlačionice i dio krovne konstrukcije i postavljena nova bravarija na objektu ; 2020. godine je postavljena nova hidroizalaciona membrana i ugrađena centrifugalna i cirkularna pumpa ; 2021. godine ugrađena nova oprema za saunu, podne pločice za svlačionice na spratu objekta i novi sportski rekviziti ; 2022. godine je izgrađen novi bazen dimenzija 4x2x0,8, izvršena sanacija prostorije i izolacija na vanjskoj terasi objekta, obnovljeni metalni profili na krovnoj konstrukciji, instalirana nova „led“ rasvjeta, novi PP i alarmni sistem obezbjeđenja objekta, renovirana sala za borilačke sportove i kupovina nove „tatami“ podloge kao i ugradnja novih grijača za vodu i filtera za klima komore ; 2023. godine je izgrađena i stavljena u funkciju „infrared kabina“, instalirana nova automatska hlorna stanica, zamjena „leksan“ podloge i polikarbonskih ploča na krovnom dijelu objekta i 2024. godine su zamijenjene vodovodne cijevi na ulazu u objekat, zamijenjeni kluma uređaji, postavljen novi plivački i zidni „led“ sat, izolacija slivnih kanala u prelivnom kanalu bazena, nove „tatami“ strunjače i urađena nova toplotna pumpa. Od 2019. godine u Sportsko rekreativni centar je za adaptaciju i rekonstrukciju objekta uloženi iznos 323.365,00 €.

4. Balon-sala Budva

Balon-sala se nalazi u sklopu HTP „Budvanska rivijera“, kod hotela „Aleksandar“. Na terenu od vještačke podloge markirane su dimenzije igrališta za mali fudbal. U sklopu balonsale, sa zapadne strane, nalazi se kafe bar i prostor za svlačionice.

5. Balon-sala Petrovac

Balon-sala se nalazi pored fudbalskog stadiona u Petrovcu. Na terenu od vještačke podloge markirane su dimenzije igrališta za mali fudbal. U sklopu balon sale, sa južne strane, nalazi se prostor za svlačionice.

3.7.3. Sportski objekti otvorenog tipa

1. Fudbalski stadion Petovac

Fudbalski stadion u Petrovcu se nalazi na lokaciji pod Malim brdom. Osim fudbalskog terena od prirodne travnate podloge, sa južne i zapadne strane stadiona nalazi se tribinski dio kapaciteta 1350 sjedećih mjesta. Ispod tribinskog dijela nalaze se svlačionice sa prostorom za masažu. Na fudbalskom stadinu su instalirani reflektori koji zadovoljavaju sve međunarodne standarde za noćno odigravanje utakmica.

2. Fudbalski stadion „Lugovi“ Budva

Fudbalski stadion u Budvi se nalazi na samom ulasku u Budvu, ispod lokaliteta „Zavala“, između hotela „Park“ i „Aleksandar“. Osim fudbalskog terena od prirodne travnate podloge, sa zapadne i istočne strane stadiona nalazi se montažni tribinski prostor kapaciteta 3 000 sjedećih mjesta. U produžetku tribinskog dijela, sa istočne strane stadiona, nalazi se objekat sa svlačionicama i neuslovni pomoćni fudbalski teren za treninge.

Za održavanje infrastrukture na fudbalskom stadionu „Lugovi“ Opština Budva je ovlastila d.o.o. Mediteranski sportski centar.

Od 2022. do 2024 godine na ime održavanja i obnove u postojeću infrastrukturu su uložena sredstva za instaliranje sistema za navodnjavanje terena, drenažu terena i tehničku robu. Za održavanje i obnovu sportske infrastrukture na fudbalskom staduinu „Lugovi“ uložen je iznos 7.950,00 €.

3. Otvoreni bazen „Pizana“

Otvoreni bazen se nalazi kod zgrade „Lučka kapetanija“, uz zidine Starog grada u Budvi. Bazen je olimpijskih dimenzija 52x26, a rekonstruisan je 1981. godine. Sa južne strane bazena nalazi se tribinski prostor kapaciteta 1500 sjedećih mjesta ispod kojeg su smještene svlačionice.

Opština Budva je za ugradnju reflektora na bazenu „Pizana“ uložila iznos 70.000,00 €.

4. Fudbalski tereni na Jazu (2)

Fudbalski tereni se nalaze na 3 km od Budve u zaleđu velike plaže „Jaz“. Na terenima su markirana fudbalska igrališta, od čega je jedan od prirodne travnate podloge, a drugi od vještačke. Sa zapadne strane igrališta nalazi se objekat za svlačionice. Prostor oko terena je obezbijeđen metalnom ogradom.

Za održavanje otvorenih terena u zaleđu plaže Jaz, Opština Budva je ovlastila d.o.o. Mediteranski sportski centar.

Od 2019. godine u d.o.o. Mediteranski sportski centar je ulažio znatna sredstva na ime održavanja terena. Samo 2019. godine su uložena znatna sredstva namijenjena za zemljane, građevinske, molerske i limarske radove ; ugrađena nova bravarija i obnovljeni odvodi za atmosferske padavine.

2020. godine su obnovljeni djelovi sportske infrastrukture (golovi, mreže..), nova kosačica i drenaža terena. Od 2019. godine d.o.o. Mediteranski sportski centar je za održavanje terena uložio iznos 19. 740, 00 €.

5. Boćarski teren

Boćarski tereni se nalaze između dva šetališta u Budvi. Na terenu od šljake su markirane četiri trake za boćanje i instalirana je reflektorska rasvjeta. Sa sjeverne strane terena nalazi se prostor za svlačionice i mali tribinski prostor kapaciteta 100 sjedećih mjesta. Prostor oko terena je obezbijeđen metalnom ogradom.

6. Teniski tereni (9)

Teniski tereni se nalaze sa donje strane budvanskog bulevara u sklopu HTP „Budvanska rivijera“, a u blizini hotela „Aleksandar“. Na teniskom kompleksu se nalazi devet teniskih terena i to: šest igrališta sa podlogom od šljake i tri igrališta sa betonskom podlogom. Na pojedinim teniskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

7. Teniski tereni (4)

Teniski tereni se nalaze u Bečićima u sklopu hotela „Bellevue“. U teniskom kompleksu nalaze se četiri teniska terena - tri igrališta sa podlogom od šljake i jedno sa betonskom podlogom. Pored teniskih terena nalazi se jedan mali betonski teren sa markiranim košarkaškim igralištem. Na teniskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

8. Teniski tereni (3)

Teniski tereni se nalaze u Pržnom u sklopu hotela „Maestral“. U teniskom kompleksu se nalaze tri teniska terena sa podlogom od šljake. Na terenskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

9. Teniski teren (1)

Teniski teren sa podlogom od šljake nalazi se u Bečićima u sklopu hotela „Splendid“. Na terenskom terenu je instalirana reflektorska rasvjeta.

10. Teniski teren (2)

Dva teniska terena sa tartanskom podlogom nalaze se u Petrovcu. Na terenskim terenima je instalirana reflektorska rasvjeta.

11. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi između dva šetališta u Budvi. Poligon se u jednom dijelu sastoji od betonskog terena na kome su markirana igrališta za mali fudbal i rukomet, a u drugom dijelu se nalazi pet betonskih stolova za stoni tenis. Sa sjeverne strane poligona nalaze se četiri reda betonskih tribina.

12. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi na samom ulasku u Budvu, ispod lokaliteta Zavala, u sklopu hotela „Park“, odnosno između dva šetališta u Budvi. Na poligonu sa betonskom podlogom su markirana dva igrališta za košarku i jedno za rukomet.

13. Poligon malih sportova

Poligon malih sportova se nalazi u Bečićima sa južne strane bulevara, u sklopu hotela „Naftagas“. Na poligonu sa betonskom podlogom su markirana dva igrališta - jedno igralište za košarku, a drugo za rukomet. Između igrališta nalazi se betonski tribinski prostor kapaciteta 500 sjedećih mjesta. Na poligonu je instalirana reflektorska rasvjeta.

14. Sportski teren

Mali sportski teren se nalazi u Bečićima sa sjeverne strane bulevara, u sklopu bivšeg odmarališta „MOC“, a danas hotela „Vektra-Montenegro“. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku.

15. Sportski teren

Sportski teren se nalazi na lokalitetu „Podkošljun“, kod „Adok“ zgrada sa sjeverne strane budvanske zaobilaznice. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku i rukomet.

16. Sportski teren

Mali sportski teren se nalazi na lokalitetu „Dubovica“ sa zapadne strane budvanske zaobilaznice. Na terenu sa betonskom podlogom je markirano igralište za košarku. Na igralištu je instalirana reflektorska rasvjeta, a zbog blizine saobraćajnice, igralište je obezbijeđeno visokom metalnom ogradom.

17. Sportski tereni (2)

Sportski tereni se nalaze u okviru HTP „Budvanska rivijera“ sa sjeverne strane šetališta, između Budvanskog sajma sa jedne strane i d.o.o. „Sportsko-rekreativni centar“ sa druge strane. Na terenima sa betonskom podlogom u jednom dijelu je markirano igralište za košarku, dok je u drugom dijelu terena markirano igralište za odbojku.

18. Sportski tereni (2)

Sportski tereni se nalaze u naselju Bečići, sa sjeverne strane putnog pravca Budva- Petrovac u blizini hotela „Queen of Montenegro“. Na terenima su markirana igrališta za rukomet i košarku.

19. Sportski tereni za Padel (2)

Dva padel terena se nalaze sa južne strane bulevara u Budvi u sklopu HTP „Slovenska plaža“.

3.7.4. Školske sale i otvoreni školski sportski tereni

1. Osnovna škola „Stefan Mitrov Ljubiša“ Budva

Školska sportska sala je dimenzija 24x20, izgrađena je 1978. godine, a adaptirana 2011. godine. Pod sale je od parketa, a markirana su igrališta za rukomet, košarku i odbojku. Mala školska sala dimenzija 20x10 se koristi za časove nastave fizičkog vaspitanja i treninge sportskih klubova u pojedinačnim sportskim disciplinama.

2. Osnovna škola „Druga osnovna škola“ Budva

Školska sportska sala dimenzija 33x19 izgrađena je 2008 godine. Pod sale je od parketa, a markirana su igrališta za košarku i odbojku.

Otvoreni sportski teren je dimenzija 44x26 i ima betonsku podlogu na kojoj su markirana igrališta za mali fudbal, rukomet i košarku.

3. Osnovna škola „Mirko Srzentić“ Petrovac

Školska sportska sala dimenzija 32x16 izgrađena je 1983. godine. U školskoj sali su markirana igrališta za košarku i odbojku.

Otvoreni sportski teren je dimenzija 28x16, ima betonsku podlogu na kojoj su markirana igrališta za košarku i odbojku.

3.7.5. Planinarske sportsko-rekreativne staze

1. Dionica: Podlastva – Krapina – Zečevo selo – manastir Stanjevići, dužine 6.6 km.
2. Dionica: Brajići – Stojanovići – široka strana Komarda - st. Viškovići, dužine 7.2 km.
3. Dionica: manastir Podmaine – Podostrog – Krapina - Zečevo selo, dužine 4.7 km.

4. Dionica: Vratno – Konjsko – Kuliješ – Brajići, dužine 12.1 km.
5. Dionica: Kamenovo – Kuljače – manastir Duljevo – crkva sv. Đorđe – Mrtvica, 6.5 km.
6. Dionica: Manastir Praskvica – Čelobrdo – Ograđenica, dužina 5.5 km.
7. Dionica: Brajići – tvrđava Kosmač – Mrtvica – Ograđenica, dužine 10.2 km.
8. Dionica: Ograđenica – Velji Kosmač – Prevoj – Paštrovska gora, dužine 12 km.
9. Dionica: Prevoj Paštrovska gora – Kapa – Mijovića krš – Sutorman, dužine 17 km.

3.7.6. Plan izgradnje, rekonstrukcije odnosno adaptacije sportskih objekata na teritoriji opštine Budva

Opština Budva u kontinuitetu stvara uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti posebno u sportskim objektima koji se nalaze u njenom vlasništvu. d.o.o. Mediteranski sportski centar i

d.o.o. Sportsko rekreativni centar kojima je Osnivač Opština Budva su obavezni da odbornicima Skupštine Opštine Budva osim Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za prethodnu godinu dostave i dobiju saglasnost na Program rada i finansijski plan za tekuću godinu koji sadrži planove rekonstrukcije i održavanja sportskog objekta. Nadležni Sekretarijat Opštine Budva će pokrenuti inicijativu za izgradnju nove sportske infrastrukture planirane detaljnim urbanističkim planovima. S tim u vezi, od posebnog infrastrukturnog značaja je pokretanje inicijative za realizaciju urbanističkog projekta „Sportsko rekreativni centar”, blok 21 u sklopu DUP-a Dubovica 1 površine 31.820 m².

3.8. Finansiranje i sufinansiranje sportskih subjekata i manifestacija

Opština Budva – Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti, shodno Zakonu o sportu Crne Gore („Sl.list CG“, 44/18 i 123/21) donijela je Odluku o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) u cilju poboljšanje stanja sporta i sportskih subjekata u opštini Budva. Ovom Odlukom sredstva namijenjena sufinansiranju sportskih subjekata iz budžeta Opštine Budva koriste se za:

- sufinansiranje programa rada sportskih klubova,
- razvoj školskog sporta,
- razvoj sporta lica sa invaliditetom,
- razvoj sportske rekreacije,
- tradicionalne sportske manifestacije i
- nagrađivanje uspješnih sportista i dodjelu priznanja.

3.8.1. Uslovi, način, postupak i kriterijumi sufinansiranja sportskih klubova

Članom 3 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21), za sportske klubove opredjeljuje 95% sredstava.

Članovima 4 i 5 Odluke predviđeno je da se sufinansiranje sportskih klubova vrši na osnovu javnog konkursa za sufinansiranje programa rada sportskih klubova, koji objavljuje organ lokalne uprave nadležan za sport, najkasnije do početka aprila tekuće godine. Članom 6 Odluke je predviđeno da sportski klub može ostvariti pravo na sredstva za sufinansiranje ukoliko ispunjava određene uslove i priloži sljedeću dokumentaciju :

- rješenje o upisu u Registar sportskih organizacija;
- potvrdu o sjedištu na teritoriji opštine Budva;
- program rada za tekuću godinu, izvještaj o radu sportskog kluba za prethodnu takmičarsku sezonu, kao i izvještaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu (bilans stanja i bilans uspjeha);
- potvrdu da sportski klub učestvuje u redovnom sistemu takmičenja koje organizuje nacionalni sportski savez Crne Gore u određenoj sportskoj disciplini i

- potvrdu da nema blokadu poslovnog računa, poreske dugove i dugove koji se odnose na socijalno osiguranje.

Članom 7 Odluke je predviđeno da se prijava na konkurs podnosi na obrascu koji propisuje organ lokalne uprave nadležan za sport, u kome se navode svi relevantni podaci i dokumentacija koju je podnosilac prijave dužan priložiti. Članom 8 Odluke predviđeno je da se sredstva za sufinansiranje neće odobriti ukoliko podnosilac prijave ne ispunjava uslove tražene konkursom, priloži nepotpunu dokumentaciju ili ako su traženi podaci netačno prikazani. Članom 9 Odluke su predviđeni bliži kriterijumi za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim klubovima registrovanim na teritoriji opštine Budva u kojima su osnivači fizička lica, a to su: društveni značaj sportske discipline, karakteristike takmičarskih aktivnosti svih uzrasnih kategorija sportskog kluba u ekipnim i pojedinačnim sportskim disciplinama, ravnopravno učešće muškaraca i žena, postignuti rezultati sportskog kluba, organizacija realizovanih nacionanih i međunarodnih takmičenja, broj i postignuti rezultati takmičara sportskog kluba u reprezentaciji Crne Gore, vrjednovanje olimpijskog sporta i ekipnih sportskih disciplina.

TABELA: Transferi institucijama sporta

GODINA :	IZNOS :
2015.	1.230.000, 00 €
2016.	514.073, 98 €
2017.	700.000, 00 €
2018.	900.000, 00 €
2019.	850.000, 00 €
2020.	1.200.000, 00 €
2021.	920.000, 00 €
2022.	1.280.000, 00 €
2023.	1.400.000, 00 €
2024.	1.650.000, 00 €
Ukupno:	10.644.073, 98 €

U periodu 2015-2024. godine, prema evidenciji Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnost u Opštini Budva, za sufinansiranje sportskih subjekata iz Budžeta Opštine Budva opredijeljeno je ukupno 10. 644. 073, 98 eura, što u prosjeku iznosi 1.182.674, 88 € godišnje.

3.8.2. Uslovi, način i postupak sufinansiranja sportskih klubova osoba sa invaliditetom, razvoj sportske rekreacije, tradicionalnih sportskih manifestacija, nagrađivanje i dodjela sportskih priznanja

Članom 19 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21), za sufinansiranje razvoja školskog sporta, razvoja sporta za lica sa invaliditetom, razvoja sportske rekreacije, tradicionalne sportske manifestacije, nagrađivanje uspješnih sportista i dodjelu sportskih priznanja izdvoji ukupno 5 % od sredstava koja su namijenjena za sport, shodno Odluci o budžetu Opštine Budva za tekuću godinu.

3.8.3. Sufinansiranje razvoja školskog sporta

Članom 20 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je propisano, da Opština Budva u saradnji sa školskim sportskim organizacijama, podstiče i pomaže školska sportska društva stvaranjem organizacionih, prostornih, finansijskih, stručnih i drugih uslova za njihov rad, o čemu odlučuje predsjednik Opštine, a na prijedlog nadležnog organa lokalne uprave za sport. Školska sportska društva prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz prateću dokumentaciju:

- Rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, broj 44/18 i 123/21);
- Program školskih sportskih aktivnosti;
- Izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine sa izvještajem o finansijskom poslovanju i utrošenim dobijenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.4. Sufinansiranje razvoja sporta osoba sa invaliditetom

Članom 21 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je propisano, da se iz budžeta Opštine Budva izdvajaju i obezbjeđuju sredstava za organizovanje sportskih takmičenja, turnira lica sa invaliditetom, za organizovanje revijalnih susreta u određenim sportskim disciplinama i rekreaciju lica sa invaliditetom, o čemu odlučuje predsjednik Opštine, a na prijedlog nadležnog organa lokalne uprave za sport. Sportski klubovi za lica sa invaliditetom prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz sljedeću dokumentaciju:

- Rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21);
- Program sportskih aktivnosti za lica sa invaliditetom;

- Izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine, kao i izvještaj o finansijskom poslovanju o utrošenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.5. Sufinansiranje razvoja sportske rekreacije

Članom 22 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je propisano, da se iz budžeta Opštine Budva obezbjeđuju sredstva za razvoj sportske rekreacije na teritoriji opštine Budva. Odluku o sufinansiranju ovih aktivnosti, na predlog nadležnog organa lokalne uprave za sport, donosi predsjednik Opštine. Sportsko-rekreativna društva prijedlog za finansiranje svojih sportskih aktivnosti za tekuću godinu podnose organu lokalne uprave za sport uz sljedeću dokumentaciju:

- Rješenje o registraciji u skladu sa Zakonom o sportu („Službeni list CG“, br. 44/18 i 123/21);
- Program rada sportsko-rekreativnih društava i
- Izvještaj o radu i realizaciji programa iz prethodne godine sa izvještajem o finansijskom poslovanju i utrošenim dobijenim sredstvima iz budžeta Opštine Budva za prethodnu godinu.

3.8.6. Finansiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija

Članom 23 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je propisano, da je u cilju podsticanja i razvoja sporta i sportsko-rekreativnih aktivnosti građana, iz budžeta Opštine Budva mogu predvidjeti sredstva za finansiranje i sufinansiranje tradicionalnih sportskih manifestacija, kao i za finansiranje eventualnih drugih sportskih manifestacija od javnog interesa za opštinu Budva. Odluku o sufinansiranju ovih aktivnosti donosi predsjednik Opštine.

3.8.7. Nagrađivanje uspješnih sportskih subjekata

Članom 24 Odluke o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim subjektima („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi” br. 24/17, 12/18, 2/19 i 21/21) je propisano, da se u skladu sa budžetskim mogućnostima Opštine Budva opredjeljuju sredstva za:

- nagrade za postignuti sportski rezultat na međunarodnim takmičenjima za uspješne sportiste i sportske klubove i
- godišnja priznanja za uspješne sportske subjekte koje su postigle zapažene rezultate na državnim i međunarodnim takmičenjima u godini za koju se dodjeljuje priznanje.

Nagrada i priznanje može biti u obliku plakete, pehara, može biti i novčana, a dodjeljuje se jednom

godišnje - u decembru tekuće godine. Prijedlog dodjele nagrade i priznanja priprema Komisija koju formira predsjednik Opštine koji i odlučuje o dodjeli nagrada i priznanja. Takođe, članom 25 iste Odluke je propisano, da se za priznanja mogu predložiti uspješni sportski subjekti koje svoje djelovanje ostvaruju na teritoriji opštine Budva, a koji su postigli zapažene rezultate na državnom i međunarodnom takmičenju u godini za koju se dodjeljuje priznanje. Priznanje se dodjeljuje za: najboljeg sportistu, najbolji sportski klub, najboljeg perspektivnog sportistu, najboljeg trenera i najboljeg sportskog radnika.

4. SWOT ANALIZA STANJA

Izrada Strategije zasniva se na analizi stanja koja predstavlja osnovu za utvrđivanje unutrašnjih i spoljašnjih faktora koji utiču na razvoj sporta, sportske rekreacije i školskog sporta u opštini Budva. SWOT analiza predstavlja najbolji metod za rad sa velikim brojem učesnika. SWOT predstavlja skraćenicu koja potiče od engleskih riječi (S – strengths/snage, W– weaknesses/slabosti, O – oportunities/mogućnosti i T – threats/prijetnje).

SWOT-analiza

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Strategija razvoja sporta Crne Gore, - Zakon o sportu Crne Gore, - Odluka o uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za raspodjelu sredstava iz Budžeta Opštine Budva sportskim subjektima, - Veliki Budžet Opštine Budva namijenjen sufinansiranju sportskih subjekata iz Budve, - Zakonska preporuka budžetskog sufinansiranja lokalnih uprava sportskih klubova i sportsko-rekreativnih društava, - Konkursi i razrađen sistem programskog sufinansiranja iz budžeta Opštine Budva sportskim organizacija iz različitih oblasti fizičke kulture, 	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba primjena postojećih zakonskih akata koji tretiraju finansiranja sportskih organizacija, - Slabe marketinške aktivnosti sportskih organizacija i nedovoljno poznavanje sportskog menadžmenta, - Velika finansijska zavisnost sportskih organizacija od opštinskih budžetskih sredstava i naplate članarine u sportskim organizacijama, - Nestimulativan poreski sistem za ulaganje u sport i sportske organizacije, - Nedovoljan broj kompetentnog, stručnog i organizaciono-upravljačkog kadra u sportskim organizacijama - Nedostatak ljudskih resursa u sportskim

<ul style="list-style-type: none"> - Građani Budve vole sport i posjeduju sportsku kulturu, - Veliki broj mladih sportista uključenih u trenažne procese, - Veliki broj dobrih sportskih rezultata na državnim i međunarodnim takmičenjima, - Veliki broj takmičara sportskih klubova koji nastupaju u reprezentativnim selekcijama Crne Gore, - Tradicija postojanja pojedinih sportskih disciplina, - Izražene organizacione sposobnosti sportskih radnika za organizaciju sportskih takmičenja, - Organizovani sistem takmičenja, posebno u ekipnim sportovima, - Zainteresovanost učenika za uključivanje u školski sport, - Zakonska mogućnost za bavljenje sportom u okviru škole, - Profesori i nastavnici fizičkog vaspitanja kompetentni za rad sa mlađim kategorijama, - Rekreativno vježbanje predstavlja potencijal razvoja turizma, - Popularizacija rekreativnog sporta kroz organizovane manifestacije i druge oblike promocije, - Solidna sportska infrastruktura i stvoreni uslovi za izgradnju nove sportske infrastrukture predviđene DUP-om Dubovica 1, - Uređenje postojećih sportskih poligona i javnih površina za vježbanje, - Volja i zainteresovanost za sistemskim rješenjima, entuzijazam sportskih stručnjaka, sportskih radnika i ljubitelja sporta, - Podaci o rastu turističke privrede u Budvi sa malim doprinosom sportskog turizma, - Dobra saobraćajna povezanost, - Dobri klimatski uslovi u zimskom periodu za obavljanje fizičkih aktivnosti na otvorenom, - Sport kao brend i strateško opredeljenje razvoja grada Budve – „Budva, grad sporta”. 	<p>organizacijama za izradu i prijavu projekata za korišćenje EU fondova za razvoj sporta,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepovezivanje stručnih kadrova i organizacija iz dijela netakmičarskog sporta - fitnes klubovi, teretane i dr. - Mali broj obezbijedenih termina za realizaciju grama školskog sportskog društva, - Učestvovanje na školskim sportskim takmičenjima, prvenstveno djece koja su već registrovani članovi sportskih klubova, - Učešće istih učenika u više sportova, - Nedovoljan broj organizovanih školskih i međuškolskih takmičenja na lokalnom i državnom nivou, - Nedefinisana saradnja školskih sportskih društava sa sportskim klubovima, - Nedovoljna promocija sporta u funkciji trenutno mogućeg razvoja sportskog turizma, - Slaba zainteresovanost građana za osnivanje sportsko-rekreativnih klubova, - Nedovoljan broj građana uključenih u sportsko-rekreativne aktivnosti, posebno djece i mladih, - Nedostatak rekreativnih programa za stare i djecu sa posebnim potrebama, - Nedostatak standardizovane sportske infrastrukture, - Nedostatak sportske infrastrukture, sprava i rekvizita za neke bazične sportove (atletika i gimnastika), - Neravnomjerna raspoređenost sportskih objekata na području opštine Budva, - Nedostatak termina i funkcionalnih prostora u sportskim objektima za obavljanje trenažnog procesa, - Privatni interesi i uticaj nekompetentnih osoba prilikom projektovanja i izgradnje sportskih objekata.
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Osnivanje sportskih klubova u sportskim disciplinama na vodi tipičnim za opštinu Budvu (jedrenje), 	<ul style="list-style-type: none"> - Nezainteresovanost sportskih klubova za veći broj takmičarskih aktivnosti, - Nezainteresovanost sportski klubova za

<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja novih sportskih organizacija, - Radi većeg broja godišnjih takmičenja, pored organizovanog državnog sistema takmičenja, a u cilju veće konkurentnosti takmičara na državnim i međunarodnim takmičenjima, veće masovnosti sportskih organizacija i bolje organizacije sportskih aktivnosti, ukoliko je veća brojnost lokalnih sportskih klubova u istim sportskim disciplina, u cilju veće konkurentnosti takmičara na državnim i međunarodnim takmičenjima, veće masovnosti sportskih organizacija i bolje organizacije sportskih aktivnosti, potrebno je udruživanje lokalnih sportskih klubova u lokalne sportske kancelarije istih sportskih disciplina, - Osnivanje ženskih sportskih klubova, - Popularizacija sporta kao društvenog fenomena i javnog dobra od opšteg interesa, - Povezivanje sportskih klubova sa školskim sportskim društvima, - Povećanje povjerenja u sportske organizacije i sport kroz njihov transparentan rad, - Spremnost roditelja da finansijski participiraju u sportu, - Motivacija organa upravljanja lokalnih sportskih organizacija radi izrade projekata za korišćenje državnih finansijskih sredstava i fondova Evropske Unije, - Razvijanje sportsko-rekreativnog turizma boljom saradnjom i izradom zajedničkih projekata vlasnika hotelskog smještaja, lokalnih sportskih organizacija, državnih sportskih saveza i sportskih infrastrukturnih ustanova radi prihvatanja organizacije velikih međunarodnih sportsko-rekreativnih takmičenja, - Inicijativa prema organima lokalne samouprave nadležnim za izradu tehničke dokumentacije i planiranje investicija na projektu „Sportsko-rekreativni centar” predviđen DUP-om Dubovica 1, - Učešće na konkursima Ministarstva sporta Crne Gore i Evropske Unije za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih sportskih objekata, - Stipendiranje budućih sportskih kadrova u ustanovama osnovnog i visokog obrazovanja u Crnoj Gori iz oblasti trener specijalista, sportski menadžer i sportski novinar. 	<ul style="list-style-type: none"> takmičarske aktivnosti mladih kategorija takmičara, - Nezainteresovanost sportskih klubova za takmičarske aktivnosti žena, - Nezainteresovanost sportskih organizacija za bolje međusobno povezivanje na lokalnom nivou, - Visoki nivo iznosa članarine u sportskim klubovima, - Nedovoljno poznavanje sportskog menadžmenta, - Nezainteresovanost bivših sportista za školovanje i usavršavanje na novim stručnim, rukovodećim i organizacionim poslovima u sportskim klubovima, - Otpor uvođenju sistema (dosadašnja praksa i navike sportskih organizacija), - Osnivanje sportskih organizacija sa prevashodno komercijalnim ciljem osnivača, - Pretjerana komercijala i dehumanizacija sporta, - Menadžerska zloupotreba sportista i sporta uopšte, - Nezainteresovanost pružanja šanse za rad mladim školovanim trenerima, - Nedovoljno finansiranje sporta iz drugih izvora finansiranja, - Nestimulativan poreski sistem za ulaganje u sport, - Nedefinisana saradnja školskih sportskih društava sa sportskim klubovima, - Nemotivisanost nastavnika fizičkog vaspitanja za rad u školskim sportskim društvima, - Izdavanje školskih objekata trećim licima (klubovima) i nedovoljan broj termina za rad školskih sportskih društava, - Nepovoljan uticaj novih tehnologija na djecu, - Laka dostupnost sredstava zavisnosti, - Nedostatak finansijskih sredstava nadležnih opštinskih i državnih organa za izgradnju nove sportske infrastrukture.
---	---

5. PRIKAZ PRIORITETA, OPŠTIH I POSEBNIH CILJEVA

5.1. Prioritet 1. Takmičarski sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za dalji razvoj vrhunskog takmičarskog sporta.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Kreiranje novih mjera u cilju unaprjeđenja systemske finansijske podrške sportskim klubovima iz budžeta Opštine Budva iz sredstava namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova iz Budve.

Cilj 2. Vrhunski sportski rezultati.

Cilj 3. Masovnost članova i takmičara svih uzrasnih kategorija sportskih klubova iz Budve.

5.2. Prioritet 2. Rekreativni sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sportske rekreacije.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Systemska finansijska podrška sportsko-rekreativnim društvima iz budžeta Opštine Budva iz sredstava namijenjenih sufinansiranju sportsko-rekreativnih društava iz Budve.

Cilj 2. Promocija rekreativnog sporta.

Cilj 3. Osnivanje novih sportsko-rekreativnih društava.

5.3. Prioritet 3. Sport osoba sa invaliditetom

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sporta osoba sa invaliditetom.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Systemska finansijska podrška sportskim klubovima osoba sa invaliditetom iz budžeta Opštine Budva iz sredstava namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom iz Budve.

Cilj 2. Promocija rada i sportskih rezultata sportskih klubova osoba sa invaliditetom iz Budve.

5.4. Prioritet 4. Školski sport

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj školskog sporta.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Sistemska finansijska podrška školskim sportskim društvima iz budžeta Opštine Budva iz sredstava namijenjenih sufinansiranju školskih sportskih društava iz Budve. Cilj

Cilj 2. Masovnost školskog sporta.

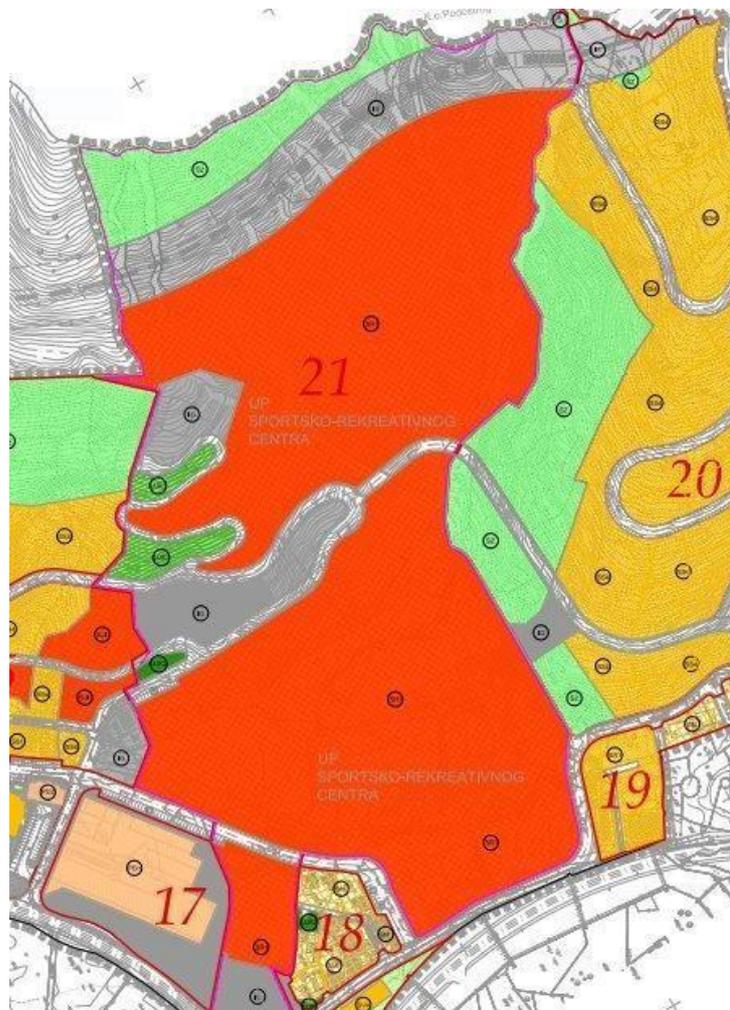
5.5. Prioritet 5. Sportska infrastruktura

OPŠTI CILJ: Pобољшanje uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti koje podrazumijeva kvalitetno korišćenje, održavanje i rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih, tehnološki modernih sportskih objekata.

POSEBNI CILJEVI:

Cilj 1. Redovno održavanje postojećih sportskih objekata u vlasništvu Opštine Budva.

Cilj 2. Izgradnja nove sportske infrastrukture planirane detaljnim urbanističkim planovima.

Izvod iz DUP Dubovica 1

6. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE

Prilikom implementacije opštih i prioriternih ciljeva Akcionog plana, posebna pažnja biće posvećena vršenju kontinuiranog monitoringa, sprovođenja svih mjera i aktivnosti, kao i ostvarenosti projektovanih ciljeva. Najveći dio obaveza praćenja rada nosilaca aktivnosti u realizaciji usvojenih ciljeva imaće Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti, koji će modele praćenja i analize realizacije ciljeva Strategije unijeti u svoj Plan i program redovnih godišnjih aktivnosti.

Opština Budva će poštovati definisane procedure Ministarstva sporta i mladih ispunjavajući te obaveze, vršiće praćenje svog programa razvoja. Ministarstvo sporta i mladih predstavlja potencijalnog partnera Opštine Budva koje će u skladu sa svojim nadležnostima pomoći u realizaciji aktivnosti za unapređenje sporta u opštini Budva.

Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti će pratiti sprovođenje Programa razvoja sporta. Praćenje programa razvoja sporta se sprovodi redovno, jednom godišnje, korišćenjem

različitih izvora podataka, uključujući godišnji izvještaj o radu kao osnovni izvor podataka, a na osnovu definisanih pokazatelja.

Sektor za sport u Sekretarijatu za društvene djelatnosti će obavještavati i upozoravati na zadatke i vremenske rokove sve subjekte zadužene za pojedine aktivnosti na sprovođenju ciljeva Strategije.

Na godišnjem nivou Opština Budva izgrađuje i objavljuje izvještaje o sprovođenju Strategije razvoja sporta na svojoj internet stranici, stepenu sprovođenja ciljeva i aktivnosti, problemima i izazovima.

Na osnovu toga vrši se revizija prioriteta i planiranih aktivnosti u Akcionom planu i, u formi izvještaja o toku sprovođenja Strategije razvoja, dostavlja Ministarstvu sporta.

Takođe, pošto je značaj medija u promociji Strategije razvoja za sport veoma važan, promocija Strategije i strateških mjera u sportu uključuje širu javnost putem elektronskih, ali i štampanih medija. Podrška medija u implementaciji planiranih aktivnosti je veoma značajna i neophodna radi obezbjeđivanja podrške šire zajednice, promocije i popularizacije sporta uopšte.

7. ZAVRŠNA RAZMATRANJA

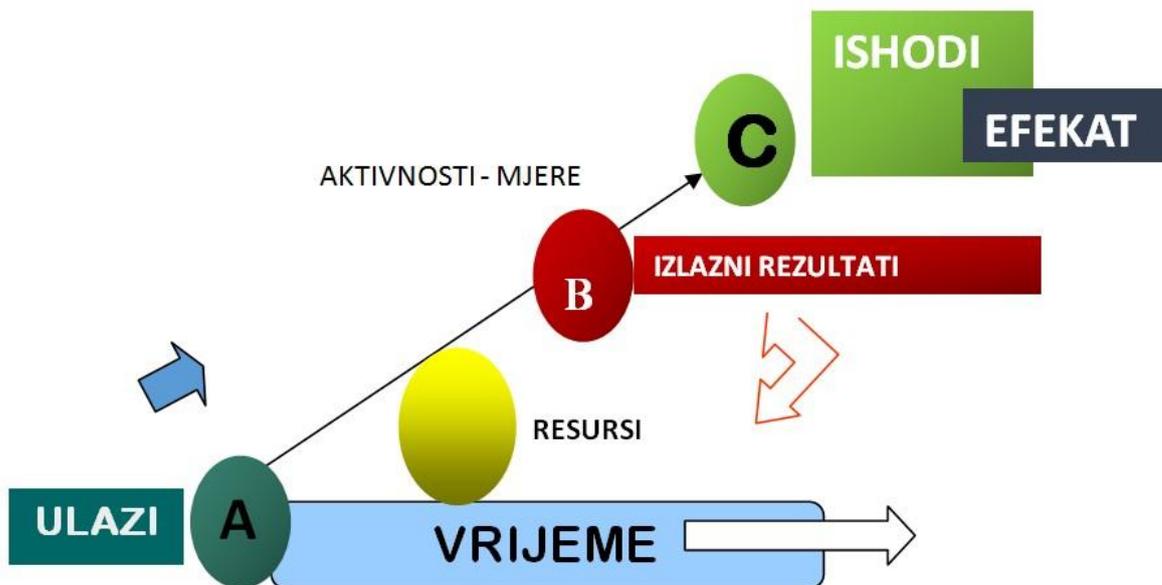
Svjesni izuzetnog uspjeha koji je na dosadašnjim nacionalnim i međunarodnim takmičenjima postigao budvanski sport, ovom Strategijom se na osnovu sistemskog i holističkog pristupa želi protežirati kontinualni razvoj sporta, naročito u planiranju, izgradnji i održavanju sportskih objekata, obezbjeđivanju kadrovskog potencijala za realizaciju stručnih i organizacionih programa i obezbjeđivanju finansijske podrške.

Strategija razvoja sporta u Opštini Budva za period 2024-2028. godine posebno ističe četiri ključne oblasti, i to:

- **TAKMIČARSKI SPORT**
- **REKREATIVNI SPORT**
- **SPORT OSOBA SA INVALIDITETOM**
- **ŠKOLSKI SPORT**
- **SPORTSKU INFRASTRUKTURU.**

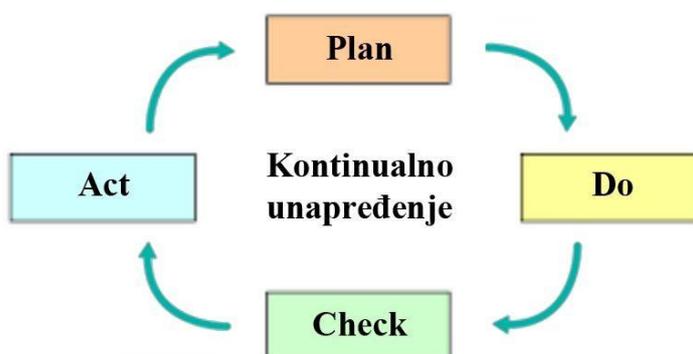
Za ostvarivanje ovih prioriteta oblasti, Strategija sveobuhvatno definiše ciljeve i okvire organizacionih aktivnosti, konkretne mjere i zadatke, indikatore uspješnosti i odgovornosti (zaduženje) za sprovođenje predloženih aktivnosti, kao i redosljed i dinamiku izvršavanja tih naših opredjeljenja u sportu.

Izlazni rezultati, ishodi i efekti ostvaruju se sprovođenjem planiranih mjera i aktivnosti i kao takvi vode realizaciji posebnih ciljeva i doprinose realizaciji opštih ciljeva (slika 1).

Slika 1

Uvažavajući ostvarene vrhunske rezultate, Strategija težište stavlja na održiv uspjeh. Da bi se Strategija realizovala u duhu održivog uspjeha, izabran je pristup zasnovan na PDCA (P(lan) – planiraj, D(o) – čini, C(heck) – provjeri i A(ct) – preuzmi akciju da bude bolje) ciklusu, odnosno Demingovom krugu, čija sama primjena garantuje kontinualno unaprjeđenje (slika 2).

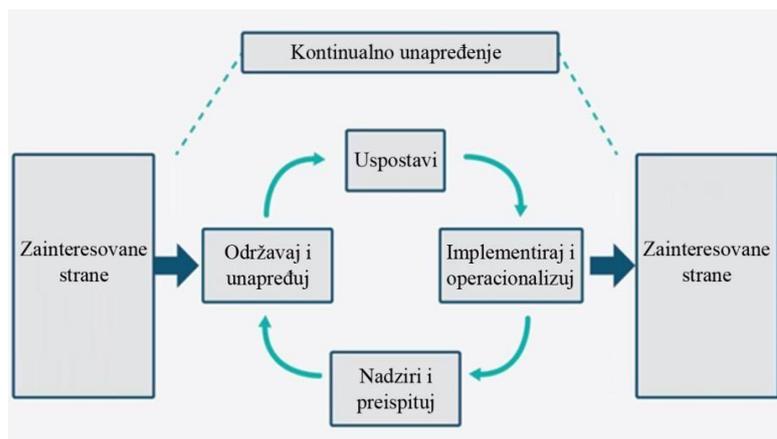
Slika 2.

Kako se u svim akcionim planovima akcenat stavlja na uređenost i sistematičnost, bolje reći na standardizaciji, od pojedinačnih programa, pa do logistike, to slika 3 ukazuje na taj put ka održivom uspjehu.

Slika 3.

Sve aktivnosti predočene Strategijom upućuju na učešće velikog broja zainteresovanih strana, pa je osnovni model realizacije strategije prikazan na slici 4.

(Slika 4.)

8. AKCIONI PLANOVI PO STRATEŠKIM OBLASTIMA

8.1. TAKMIČARSKI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za dalji razvoj vrhunskog takmičarskog sporta.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportskih klubova

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati sportske klubove o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportskim klubovima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Matični sportski savezi - Sportski klubovi	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportskih klubova	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportskih klubova Broj sportskih klubova koji su dobili sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2025. godine
Kreiranje novih mjera u cilju unaprjeđenja systemske finansijske podrške propisane Odlukom o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim klubovima iz Budve	Nova Odluka o bližim uslovima, načinu, postupku i kriterijumima za dodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva sportskim klubovima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Skupština Opštine Budva	Poslednji kvartal 2025. godine
Dopuna Registra sportskih klubova putem dostavljanja novih podataka o sportskim klubovima	Kompletiran Registar sportskih klubova	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova	Skupština Opštine Budva razmatra izvještaje o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi - Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartala 2025. godine

Promocija vrhunskih sportskih rezultata i sportskog načina života	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Poboljšanje saradnje između sportskih klubova i školskih sportskih društava kojom će se unaprijediti sistem selekcije i praćenje razvoja talentovanih sportista i sportistkinja, posebno kod mlađih kategorija	Broj novih talentovanih sportista u bazi podataka	- Sportski klubovi - Školska sportska društva - Matični sportski savezi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Kreiranje posebnih mjera za osnivanje i sufinansiranje ženskih sportskih klubova i podsticanje većeg učešća djevojčica i žena u takmičarskom i kvalitetnom sportu	Broj novih sportistkinja u sportskim klubovima Broj novih registrovanih ženskih sportskih klubova	- Sportski klubovi - Školska sportska društva - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Kreiranje posebnih mjera vrednovanja i nagrađivanja sportskih rezultata postignutih u uzrastu juniora, kadeta i pionira	Izrađeni vrednosni kriterijumi nagrađivanja sportskih rezultata u uzrastu juniora, kadeta i pionira	- Sportski klubovi - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Stvaranje uslova za postizanje vrhunskog sportskog rezultata	Izrađeni vrednosni kriterijumi za učešće takmičara na nacionalnim prvenstvima i u reprezentativnim selekcijama Crne Gore Broj osvojenih medalja na velikim međunarodnim takmičenjima	- Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Crnogorski olimpijski i paraolimpijski komitet - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano

Unaprjeđenje kompetentnosti osoba koje obavljaju stručne poslove u sportskim klubovima	<p>Broj zaposlenih visokoobrazovanih sportskih trenera</p> <p>Broj sponzorisanih sportskih klubova</p> <p>Podizanje kapaciteta sportskih klubova za apliciranje za sredstva od EU fondova</p> <p>Broj organizovanih međunarodnih sportskih manifestacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Crnogorski olimpijski i paraolimpijski komitet - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva 	Kontinuirano
Podsticanje saradnje između oblasti turizma i sporta	<p>Povećana godišnja dobit turističkih privrednih subjekata u odnosu na prethodnu godinu vidljiva kroz promet za vrijeme sportskih manifestacija</p> <p>Broj gostiju koji su koristili usluge kolektivnog smještaja za vrijeme trajanja sportske manifestacije</p> <p>Broj sportskih klubova koji su organizovali međunarodne sportske manifestacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sportski klubovi - Matični sportski savezi - Turistička organizacija Budve - Turistička organizacija Crne Gore - Turistički subjekti Budve - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva 	Kontinuirano

8.2. REKREATIVNI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sportske rekreacije.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportsko-rekreativnih društava.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
------------	------------	-------------------	---------------------

Informisati sportskorekreativna društva o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportskorekreativnim društvima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportsko-rekreativna društva	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportsko-rekreativnih društava	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportskorekreativnih društava Broj sportskorekreativnih društava koja su dobila sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2025. godine
Dopuna Registra sportskorekreativnih društava putem dostavljanja novih podataka o sportsko-rekreativnim društvima	Kompletiran Registar sportsko-rekreativnih društava	-Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva -Sportsko-rekreativna društva	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju sportskorekreativnih društava korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportsko-rekreativnih društava	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom poslovanju sportsko-rekreativnih društava	-Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva -Sportsko-rekreativna društva -Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2025. godine
Promocija sportskorekreativnih manifestacija, sportsko-rekreativnih društava i popularizacija redovne fizičke aktivnosti u funkciji zdravlja	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportsko-rekreativna društva - Sportsko-rekreativni savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima opremanja sportskih objekata sa sportsko-rekreativnim spravama i rekvizitima	Izrađen plan za opremanje sportskih objekata	- Sportsko-rekreativna društva - Sportsko-rekreativni savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano

8.3. SPORT OSOBA SA INVALIDITETOM

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj sporta osoba sa invaliditetom.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju sportskih klubova osoba sa invaliditetom.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
Informisati sportske klubove osoba sa invaliditetom o njihovim pravima i obavezama predviđenim Zakonom i Strategijom sporta	Informisani sportski radnici u sportskim klubovima osoba sa invaliditetom	-Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Paraolimpijski komitet Crne Gore -Sportski klubovi osoba sa invaliditetom	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada sportskih klubova osoba sa invaliditetom	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom Broj sportskih klubova osoba sa invaliditetom koji su dobili sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2025. godine
Dopuna Registra sportskih i rekreativnih klubova osoba sa invaliditetom putem dostavljanja novih podataka o sportskim klubovima osoba sa invaliditetom	Kompletiran Registar sportskih klubova osoba sa invaliditetom	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi osoba sa invaliditetom	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova osoba sa invaliditetom korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju sportskih klubova osoba sa invaliditetom	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom poslovanju sportskih klubova osoba sa invaliditetom	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2025. godine

Promocija života, rada i sportskih rezultata sportista u sportovima osoba sa invaliditetom	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima rehabilitacije osoba sa invaliditetom putem sportskih aktivnosti	Izrađeni programi i finansijski planovi rehabilitacije osoba sa invaliditetom putem sportskih aktivnosti	- Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Ministarstvo zdravlja Crne Gore - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima koji se tiču lakšeg pristupa sportskim objektima za osobe sa invaliditetom	Izrađeni projekti i finansijski planovi izgradnje ili adaptacije sportskih objekata osobama sa invaliditetom	-Sportski klubovi osoba sa invaliditetom - Paraolimpijski komitet Crne Gore - Ministarstvo zdravlja Crne Gore	Kontinuirano

8.4. ŠKOLSKI SPORT

OPŠTI CILJ: Unaprjeđenje uslova za razvoj školskog sporta.

POSEBNI CILJ: Podrška razvoju školskih sportskih društava.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
------------	------------	-------------------	---------------------

Informisati školska sportska društva o njihovim pravima i obavezama koje su predviđene Zakonom i Strategijom sporta	Informisani prosvjetni radnici u školskim sportskim društvima	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Crnogorski školski sportski savez - Školska sportska društva	Kontinuirano
Objavljivanje javnog konkursa za raspodjelu sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju Programa rada školskih sportskih društava	Objavljen javni konkurs Donijeta Odluka o sufinansiranju školskih sportskih društava Broj školskih sportskih društava koja su dobila sredstva	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Početak II kvartala 2025. godine
Dopuna Registra školskih sportskih društava putem dostavljanja novih podataka o školskim sportskim društvima	Kompletiran Registar školskih sportskih društava	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Školska sportska društva	Kontinuirano
Izrada godišnjeg izvještaja o radu i finansijskom poslovanju školskih sportskih društava korisnika sredstava iz budžeta Opštine Budva namijenjenih sufinansiranju školskih sportskih društava	Skupština Opštine Budva razmatrala izvještaj o radu i finansijskom poslovanju školskih sportskih društava	- Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Školska sportska društva - Skupština Opštine Budva	Kraj III ili početak IV kvartal 2025. godine
Promocija rada i takmičenja školskih sportskih društava u cilju omasovljenja školskih sportskih društava	Broj objavljenih informacija u štampanim i elektronskim medijima	- Školska sportska društva -Crnogorski školski sportski savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Podrška svim školama da formiraju svoja školska sportska društva i njihovo	Sve škole uključene u školska sportska takmičenja	- Školske ustanove sa teritorije opštine Budva	Kontinuirano
učlanjenje u Crnogorski školski sportski savez		- Crnogorski školski sportski savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	

Podizanje nivoa saradnje između škola i sportskih organizacija u pogledu zajedničkih vannastavnih aktivnosti i zajedničkog angažovanja nastavnika i sportskih trenera	Broj djece koja su se uključila u sportske organizacije kroz međusobnu saradnju škola i sportskih organizacija	- Školska sportska društva - Sportske organizacije - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva	Kontinuirano
Unaprjeđenje kulture sportskog ponašanja, ferpleja, saradnje, tolerancije i poštovanja različitosti kod djece i mladih na sportskim terenima i sportskim dešavanjima	Broj različitih institucija, medija i organizacija koje su uključene u promociju vrijednosti	- Školska sportska društva - Sportske organizacije - Crnogorski školski sportski savez - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva - Mediji	Kontinuirano
Podrška povećanju ponude sportskih sadržaja studentskog sporta na fakultetu u Budvi i saradnja sa sportskim organizacijama	Veći broj sportskih dešavanja i fakultativnih sportskih aktivnosti studenata	- Studentski sportski savez Crne Gore - Studentska sportska društva - Sportske organizacije - Fakulteti u Budvi - Sportske organizacije - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Kancelarija za mlade Opštine Budva	Kontinuirano
Učešće lokalne samouprave kao partnera u projektima izgradnje i sanacije sportskih objekata pri školama	Izrađeni finansijski planovi izgradnje i sanacije školskih sportskih objekata	- Lokalna samouprava - Ministarstvo prosvjete	Kontinuirano

8.5. SPORTSKA INFRASTRUKTURA

OPŠTI CILJ: Poboljšanje uslova za kvalitetno sprovođenje sportskih aktivnosti, što podrazumijeva kvalitetno korišćenje, održavanje i rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih, tehnološki modernih sportskih objekata.

POSEBNI CILJ: Razvoj konkretnih planova i kriterijuma za održavanje i izgradnju sportskih objekata.

AKTIVNOSTI	INDIKATORI	NOSIOCI AKTIVNOST	VRIJEME REALIZACIJE
<p>Inicijativa za realizaciju projekta „Sportskorekreativni centar“.</p> <p>Urbanistički projekat „Sportsko-rekreativni centar“ ukupne površine 31.820 m²</p>	<p>Obaviješteni svi nadležni organi lokalne samouprave</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - Predsjednik Opštine Budva - Sekretarijat za investicije Opštine Budva - Sekretarijat za finansije Opštine Budva - Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj Opštine Budva - Sekretarijat za zaštitu imovine Opštine Budva - Služba menadžera Opštine Budva 	<p>Kontinuirano</p>
<p>Privođenje namjeni Bloka br. 21 u sklopu DUP-a Dubovica 1-Izmjene i dopune Urbanistički projekat „Sportsko-rekreativni centar“ ukupne površine 31.820 m²</p>	<p>Realizovani projekat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalna samouprava - Država Crna Gora - Sportske organizacije - Javno-privatno partnerstvo 	<p>2025-. godina</p>
<p>Analiziranje potreba za brojem i strukturom sportskih objekata u opštini Budva</p>	<p>Izveštaj o potrebama i strukturi sportskih objekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lokalna samouprava 	<p>2025-. godina</p>
<p>Utvrđivanje prioriteta za sanaciju i modernizaciju sportskih objekata</p>	<p>Broj izrađenih planova za sanaciju i modernizaciju sportskih objekata</p> <p>Izrađeni finansijski planovi za izgradnju i rekonstrukciju sportskih objekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Predsjednik Opštine Budva - Služba menadžera Opštine Budva - Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj Opštine Budva - Sekretarijat za finansije Opštine Budva - Sektor za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti Opštine Budva - D.o.o. „Mediteranski sportski centar“ Budva - D.o.o.„Sportsko rekreativni centar“ Budva 	<p>2025-. godina</p>

8.6. LISTA ČLANOVA RADNE GRUPE

Odlukom potpredsjednika Opštine Budva broj: 01-082/24-2019/1 od 27.11. 2024. godine, pristupilo se izradi nacрта Strategije razvoja sporta u opštini Budva za period 2024 – 2028. godine.

Potpredsjednik Opštine Budva je Rješenjem broj: 01-082/24-2201/1 od 20.12. 2024. godine obrazovao radnu grupu za izradu nacрта Strategije razvoja sporta u opštini Budva za period 2024 – 2028 godinu. U radnu grupu su imenovani sledeći članovi:

- Koordinator - mr Saša Dakić, Rukovodilac Sektora za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Zlatko Dragović, samostalni savjetnik 1 za sport Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- dr Ljiljana Pjerotić, Rukovodilac Sektora za obrazovanje i javno informisanje Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Sanja Zotović, Rukovodilac Kancelarije za mlade Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Aleksandra Medigović, Kancelarija za mlade Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Vesna Gigović, Rukovodilac Sektora za kulturu Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Dragana Nikolić, Sektor za kulturu Sekretarijata za društvene djelatnosti - član,
- Ivana Liješević, direktor Sportsko rekreativnog centra „Dragan Trifunović“ Budva - član,
- Nataša Mitrović, Rukovodilac Sektora za marketing „Mediterranski sportski centar“ Budva - član i
- Slavko Đukanović, pomoćnik Sekretara za finansije Opštine Budva – član.